

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume ucta 6-7. Telefon: 190-400, 360-600
A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. február 21.

bb 1. szerviz-hálózat az elektromos forróvizzárólók garanciális javítására

i t ó / t m - L m v g

1963. február 21.

a háztartási elektromos forróvizzárólók számának gyors növekedése miatt mind nagyobb gondot okoz a tárolók garanciális javítása, a sürgető igények kielégítésére a mechanikai művek a belkereskedelmi minisztériummal egyetértésben most gondoskodott megfelelő szakmai felkészültségű javítóhálózat kialakításáról. február 1-e óta baranya, bács-kiskun, csongrád, győr-sopron és nógrád megyében két-két, a többi megyében pedig 1-1 kijelölt szervizműhelyben elvégzik a forróvizzárólók garanciális javítását. /mti/

-.-

bb 2. keresztcsőrű madarak a bakonyi fenyvesekben

vid t m - L m k á

1963. február 21.

a bakony fenyveseiben ritka madárvidégek tüntek fel a minap. az északi hideg elől nyolc-tíz ritka fajta menekült a veszprém megyei erdőségekre. a rigó-nagyságu keresztcsőrű madarak nagy rajokban lepték el az erdőt. ezeknek az érdekes, színes tollu madaraknak a csőrük vája keresztezi egymást, s ezzel tudják kibontani a fenyőtoboz pikkelyleveleit, amely alól kiszedik táplálékukat, a fenyőmagot. a keresztcsőrűek énekesmadarak, valószínűs füttykoncertet tartanak az erdőkben.

az utóbbi napokban feltűnően sok csonttollu madár, fenyőszajkó és feketerigó tünt fel a bakonyban. a hazánkban élő meggyvágó madarak délebbre húzódtak a hideg elől, de helyettük most újabbak érkeztek északról, amelyek megelégednek az itteni időjárással is. /mti/

-.-

-1-

le

bb 3. pénteken ercsiben sorsolják a Lottót

1 kf-lm vg

1963. február 21.

a hónap utolsó Lottó számsorsolását, a 8. játékhét nyerőszámainak a huzását, február 22-én, péntek délelőtt 10 órai kezdettel ercsiben rendezti a sportfogadási és Lotto igazgatóság. ezúttal ugyancsak sorsolással döntenek el azt is, hogy a februári tárgynyeremény huzáson melyik hét szelvényei vesznek részt./mti/

--

bb 4. a tavaszi divat kulisszatitkaiból - üde színek, szolid, nőies vonalak - a ruhatár főszárja a kosztüm

1 sz/sze-lm vg

1963. február 21.

Budapest divatközpontjaiban már „kreálják”, a tavaszi divatot, most állítják össze az új kollekciókat.

-egy-egy idény a nők öltözködésében vagy a divatvonalaknál, vagy a színeknél hoz újdonst - mondotta nádor vera, a ruhaipari tervező vállalat osztályvezetője. - ezúttal az utóbbinál tapasztalható lényeges változás. a sötét tónusokat az élénk és pasztell színek váltják fel. ez egyébként érthető is, hisz a téli sötét színek után üdőbbekre vágnak a nők. színeiben felvidül a divat. kedvelt lesz a tengerkék és égboltkék, a rózsapiros és a cseresznyepiros, a narancs-, a citrom és a barack-sárga, a tearózsaszín, és a vízzöld, tehát ugyanannak a színek a pasztell és a legélénkebb árnyalatai megtalálhatók.

- a divatvonalak továbbra is egyszerűek, nőiesek maradnak. a ruháknál és a kabátoknál párhuzamosan három fő szabászati megoldás érvényesül. divatos a nem túl szűk princesz-ruha és az ennek megfelelő kabát, a lezser redingote. a nappali öltözékek között leggyakoribb az egyenesvonalú ruha és az ugyanilyen szabású átmeneti kabát vagy könnyű felöltő. a harmadik forma a lefelé erősen bővülő glocknis vagy rakottalju szoknya és a glocknis hátú bő köpeny.

- a tavaszi ruhatárban a kosztüm a legfontosabb kellék, mert a legcélszerűbb, legjobban kihasználható ruhadrab. kabátjának számtalan változata van: a rövid spencerszerűtől egészen a kilenczidedes hosszúságúig. minél rövidebb a kabát, annál jobban karcsúsították. a kosztümhöz általában egyenes szoknya tartozik, a fiatal lányoknak azonban bővülő alju és rakott szoknyák is készülnek. a ruha hossza a térdet takarja.

/folyt.köv./

- 2 -

bb 4. /a tavaszi divat...folyt./-lm

- textiliparunk jól felkészült a tavaszra és a divatnak megfelelő színekben gyártja a lazaszövésű tweed-hatású kelméket. a konfekcióruhák egyik kedvelt alapanyaga a jester és pester kelme, amely most új változatokban is készül. a selyemipar új santung, burett és alpaka - anyagokkal növeli a textiliák választékát.

- néhány szót az öltözködés kiegészítőiről. tavasszal divatos a kalap. anyaga szalma, panama vagy fehér piké. divatos forma a zsirardi és a kiskarimájú, felhajtott szélű bolero-kalap. este a széles karimájú öltöztet a legjobban. a táskák közepes nagyságu, téglalap-alaku, vagy a vasutasok táskájának a formáját követi. a cipők között sok az alacsony sarkú, mert végre belátták a nők és a divattervezők is: a legfontosabb, hogy kényelmes legyen./mti/

--

bb 5. a letört tühegy leleplezése - megfejtették a régészet egyik megoldatlan rejtélyét

1 tz/tm-lm vg

1963. február 21.

mesterdetektíveknek is becsületére való következtetések vezették el a tudomány embereit egy letört tühegytől a pogány avarok egyik ősi szokásának a megfejtéséhez.

már eddig is nem egy avarkori sirból került elő állati - legtöbbször szarvasmarha, néha juh - koponya egy része, pontosabban: szarvak és az azokat tartó homlokcsont. de hogy miért helyezték ezeket a koporsóra, azt mindeddig nem sikerült kideríteni.

amikor legutóbb dr. török gyula, a magyar nemzeti múzeum régészeti osztályának tudományos főmunkatársa sopronkőhidán egy 9. századi avar temető több mint száz sirját feltárta, 19-ben megintcsak megtalálta a titokzatos „trófeákat”, de talált még valamit: az egyik sirban egy hajdani tü, vagy ár letört hegyét. és ez a kis lelet olyan gondolatsort indított meg, amely végülis elvezetett a megoldáshoz. elárulta ugyanis, hogy egy-egy ilyen koponyacsont annakidején nem önmagában került a sirba, hanem az állat hozzávarrt bőrével együtt. a tühegy akkor tört le, amikor a bőr varrása közben a tü beleakadt a kemény csontba.

amint ez a nomád népeknél általános, az avarok hiedelemvilágát is benépesítették a totem-állatok, amelyekből egyes törzsek, nemzetségek, vagy családok származtatták magukat. pogány papjaik - a sámánok - nyilvánvalóan az „állatostól”, kapták az ember és a tulvilág közti közvetítés hatalmát, s ezért a szertartásokon a totem-állat koponyáját illesztették fejükre és bőrébe burkolóztak. ezt a „papi ornátust”, annyire becsben tartatták, hogy az elhalt sámánnal együtt eltemették hivatásának jelképét, az állatmaszkot is.

/folyt.köv.

- 3 -

le

bb 5. /a letört tühegy...folyt./-lm

ezzel tehát az állati koponyacsontok rejtélye megoldódott. csak arra kellett még megkeresni a választ, hogyan temetkezettek sopronkőhida környékén pogány módon az avar sámanok, amikor abban az időben ez a terület már egy keresztény frank grófság része volt. de a „nyomozás”, ebben a vonatkozásban is eredménnyel járt: akkoriban már a keresztény hitre térő lakosság a pogány papok ellen fordult és bizonyára az üldözés elől menekülő, de az ősi hagyományokat még mindig őrző avar sámanokból állt az a csoport, amely írásos emlékek bizonyítéka szerint abban az időben nagy károlytól kapott engedély alapján éppen ezen a vidéken, az akkori carnuntum és savaria között letelepedett. /mti/

-.-

bb 6. kőbányai fiatalok a vegyipar gyorsabb ütemű fejlesztéséért

i s/gk-lm sr

1963. február 21.

a fővárosi 10. kerületének kisz-bizottsága a napokban értékelte a kőbányai üzemekben dolgozó fiataloknak a vegyipari védnökség keretében végzett munkáját. az elmúlt évben a kerület hat üzemének: a villamosgép- és kábelgyár, a vegyiparigép- és radiátorgyár, a kerámia tűzállóanyag-gyár, a magnezit ipari tűzállóanyaggyár, a budapesti tűzálló-anyaggyár és a ganz kapcsolók és készülékek gyára kizsesei kötötték szocialista szerződést az ország különböző vegyipari üzemével. vállalatukat minden esetben teljesítették, s jó munkájukat bizonyítja, hogy az év folyamán csak egy üzemnél volt határidő-eltolódás, a többiek a vállalt határidőre, illetve az előtt teljesítették feladatukat.

ezeknek a gyáraknak a többsége egyszerre több vegyipari üzem munkáját is segítette. így például a villamosgép- és kábelgyár öt, a vegyiparigép- és radiátorgyár pedig két üzemnek szállította termékeit. a villamosgép- és kábelgyár több ezer méter kábelt szállított a berentei vegyiműveknek, a budapesti vegyiműveknek, de ők készítették el a kőbányai gyógyszerárugyár bio-csarnokához szükséges 20 darab peremes dor-motort is. ezeket a határidő előtt másfél hónappal leszállították. a kisz-szervezet segítségével készítették el azt a 7 000 méter kábelt, amelyet az építőipari vállalat késve rendelt meg. a kábeleket időben eljuttatták a kőbányai gyógyszerárugyárba. a medicolor vegyitermékek gyárának 21 darab dor-motorra volt szüksége, amelyeket a gyár csak a fiatalok segítségével tudott időre elkészíteni. a motorok öntvényeit és forgácsolását a fiatalok 1 600 órás társadalmi munkában készítették el.

a 10. kerület három üzeme, a budapesti tűzállóanyaggyár, a magnezit ipari tűzállóanyaggyár és a ganz kapcsolók és készülékek gyára a borsodi vegyikombinát földgázbontó üzemének gépeit szállította határidő előtt. ezek az üzemek az idén is segítik a vegyipar gyorsabb fejlesztését. /mti/

-4-

Le

bb 7. pódium-63 címmel újtipusu péntek esténkénti műsor a rádióban - három részből álló sorozat wagner születésének 150. évfordulója alkalmából - a rádiószínház bemutatói

i s/gk/n/sr

1963. február 21.

a rádió stúdióban a művészek és a technikusok már a következő hetek műsorainak felvételein dolgoznak. február 27-én richard wagner életutja című három előadásból álló sorozat első részét közvetítik. a zeneszerző életét és munkásságát bemutató műsort sólyom györgy zenekritikus állította össze wagner születésének 150. évfordulója alkalmából. a zenekedvelő közönség bizonyára örömmel fogadja majd a most felújított tell vilmos című opera február 28-i közvetítését.

a rádió ebben a hónapban sugározza az utolsó pénteken este című műsorát. március elsejétől minden második pénteken a pódium-63 című újtipusu, érdekes összeállításban szórakozhat a hallgatóság. a pódium 63 este 7 órakor jelentkezik. a zenés irodalmi műsor igyekszik majd napjaink művészetét - a költészet, az irodalom, a komoly és könnyűzene legújabb alkotásait - eljuttatni a hallgatókhoz. a pódium-63 első számában buzzati gyorsvonat című novelláját, hemingway fiesta című regényének rádióváltozatát, valamint frost, jeffers és ginsberg amerikai költők verseit hallhatjuk gábor miklós, bánki zsuzsa, pécsi sándor és bitskey tiber előadásában. a műsorban - nemzetközi körkapcsolással riportot is sugároznak. az irodalmi számokat modern és szimfónikus könnyűzene köti össze.

márciusban „indul”, a lőcsei fehér asszony című jókai regényből készült 24 részes sorozat közvetítése is. új bemutatókra készül a rádiószínház is. március 3-án tűzik műsorra szofoklésznek az ókori athénben lejátszódó drámáját, az antigonét. a főbb szerepeket zolnay zsuzsa, berek kati, básti lajos és szirtes ádám alakítja. a drámát rendezte és rádióra alkalmazta kazimir károly. március 10-én slawomir mrozek lengyel író a tenger közepén című egyfelvonásos rádiójátékát mutatja be a rádiószínház. az író a tenger közepén, egy tutajon hanyódo három ember sorsát kíséri végig. /mti/

-.-

8.10/gy

- 5 -

Le

bb 8. üzemi és diákfiatalok, tartalékos tisztek a magyar néphadsereg központi klubjában

i vt/gk/m/sr

1963. február 21.

néphadseregünk központi klubja, a budapesti fegyveres erők tagjainak népszerű művelődési intézménye az idén tovább szélesíti közönségének táborát. a klub parancsnoksága szoros kapcsolatot épített ki a budapesti kisz-bizottsággal. az együttműködés egyik eredménye az a megállapodás, amelynek alapján a központi klub megnyitja kapuit az üzemek, a gyárak fiataljai és a diákifjúság előtt is. első lépésként a kisz-szel közösen szervezett kulturális vezetőképző tanfolyamot indítottak. ennek részvevői többek között elsajátítják a klubvezetői munka alapjait, s ismereteiket felhasználhatják munkahelyük, illetve oktatási intézményük kulturális életének fejlesztésében.

a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttesének színtársulata ez évben már rendszeresen tart előadásokat a központi klub színháztermében, amely így állandó jellegű otthona lesz a társulatnak. az együttes egyéb művészeti csoportjait ugynevezett kívánságműsorok keretében láthatja majd az üzemi és a diákifjúság. az első ilyen műsort február végén adják a katonaművészek „erkel és kora”, címmel, a szólisták, a táncosok, a szimfonikus- és a népi zenekar közreműködésével.

továbbra is, de most már szélesebb körben biztosítja a parancsnokság a klub látogatásának lehetőségét a tartalékos tisztek, valamint hozzátartozóik részére. a fegyveres testületek tagjai csak úgy, mint a központi klub más látogatói hasznosan tölthetik idejüket a különböző szakkörökben is. jelenleg sakk-, bilyeggyűjtő, horgász-, fotó-, képzőművészeti, az irodalmi, az ének- és a pantomim-szakkör között választhatnak, de hamarosan megalakul a rádiós-, a modellező és a barkácsoló is.

többféle hasznos, speciális elfoglaltságra nyújt lehetőséget a központi klub növendégeinek: résztvehetnek szabás-varrás tanfolyamon, s megismerkedhetnek az őket érdeklő nevelési, háztartási, lakkberendezési tudnivalókkal. /mti/

...-

8.50/a

- 6 -

KK

bb 9. begyűjtés után eltávozott hazulról - Leégett a lakás

i bc/gk vm sr

1963. február 21.

a második kerületi Gábor Áron utca 23. szám alatt leégett egy kisméretű szobából álló, kőből és deszkából épített lakás. szalmási aladán a reggeli órákban begyűjtött a vaskályhában, majd dolgozni ment. a sugárzó hőtől meggyulladt a tetőszerkezet s elégett a berendezés. a kár mintegy 30.000 forint. /mti/

...-

bb 10. tudományos konferenciák négy vidéki városban

i di/hné vm sr

1963. február 21.

az országos béketanács tudományos bizottsága elsőrendű feladatának tartja, hogy tudományos érvekkel segítse a magyar béke-mozgalom aktivistáinak munkáját. ennek jegyében rendezték meg a tavalyi tudományos konferenciát is, amelyen a leszerelés kérdéséről beszéltek az előadók és a felszólalók. az országos béketanács az előterjesztett tanulmányokat azóta közreadta. a közelmúltban elhatározták, hogy folytatják a tudományos konferenciák sorozatát. az idén négy vidéki városban, miskolcon, szegeden, pécsen és debrecenben rendezik meg az egyetemi tanárok, kutatók s a különböző szakterületek nagytekintélyű művelőinek összejöveteleit. /mti/

...-

bb 13. felújítják a „valahol Európában”, -t

i di/gk vm sr

1963. február 21.

országszerte nagy sikerrel vetítik a felújított magyar filmeket. a „Liliomfi”, a „Ludas Matyi”, és a „Különös házasság”, „Másvirágzás”, idején is milliós nézőszámot ért el, s a közönség levelek egész sorában kérte a forgalmazókat: mutassák be újból a magyar művészek néhány más alkotását is. a kérésnek eleget tesznek, s a következő hónapokban ismét megjelenik a mozik vásznán a „Valahol Európában”, amely annak idején nemzetközi rangot szerzett a felszabadult magyar filmgyártásnak, valamint a „Fel a fejjel”, című vígjáték lababár kálmán főszereplésével és a nagysikerű életrajzfilm, a „Déryné”, /mti/

...-

8,55/m

- 7 -

KK

bb 11. megjelent a községi tanácsstagok kézikönyve, - újabb kiadványok, - pályázatok a tanácsi munka elősegítésére

i hi/gg/m/sr

1963. február 21.

a közalkalmazottak szakszervezete a jövőben fokozott segítséget kíván nyújtani a tanácsi dolgozók - elsősorban a választások után ujonnan hivatalba lépő funkcionáriusok - valamint a társadalmi aktivisták munkájához. ennek első lépéseként a szakszervezet - hazafias népfront országos tanácsával közösen - kiadta a községi tanácsstagok kézikönyve című munkát. a könyv részletesen elemzi a tanácsstagok feladatait, s azokat a törvényeket és rendeleteket, amelyek alapján napi munkájukat végzik. a könyv nemcsak elvi irányítást ad, hanem olyan konkrét feladatokat is részletesen tárgyal, mint a tanácsülés levezetése, a különböző bizottságok működésével kapcsolatos tudnivalók, továbbá részletes tájékoztatást nyújt a községekben előforduló fontosabb államigazgatási ügyekről. részletesen foglalkozik a termelőszövetkezetekkel összefüggő tanácsi tennivalókkal is. a kiadvány 50.000 példányban jelent meg, s a szakszervezet és a népfront helyi bizottságai gondoskodnak arról, hogy a nélkülözhetetlen kézikönyv már az első tanácsülésen a községi funkcionáriusok kezében legyen.

fontosságának megfelelően kap helyet a tanácsi munka a közalkalmazottak szakkönyvtára-sorozatban is. az előkészületben levő 11. kötet a vezetés elemei a tanácsoknál címen - főképpen a vezető beosztású tanácsi dolgozók tájékoztatására - gondosan összegyűjtve tartalmazza az irányítás, a munkaszervezés, az emberekkel való bánásmód legfontosabb kérdéseit. ebben a sorozatban egyébként az idén további művek látnak napvilágot, közöttük a tanácsok gazdasági szervező, valamint kulturális tevékenységét segítő kiadványok.

különböző pályázatok meghirdetésével is a tanácsok segítségére siet a szakszervezet. az idén összesen kilenc olyan pályázatot ír ki, melyeknek témája a tanácsi ügyintézéshez nyújt támogatást. a legsikeresebb pályaműveket nyomtatásban is közzéteszik. /mti/

...-

9.00/a

- 8 -

PKA

bb 15. világszerte kedvelik kántor sándor karcagi fazekas-népművész remekműveit

vid fm/tné vm fm

1963. február 21.

a hetvenedik életévében levő kántor sándor karcagi fazekas - a „népművész mestere”, remekműveit világszerte kedvelik. alkotásait 25 országban, közöttük több tengerentúli államban is ismerik. tavaly a híres „miska”, korszokból 78 darabot készített az egyesült államokból érkezett megrendelésre. a brüsszeli világkiállítás egyik népművészeti „slágeréből”, a díszes madárfigurákból 80 darabot mintáztott meg, amelyeket angliába szállítottak. a szovjet unióba, az ndk-ba és az nszk-ba kunsági motívumokkal díszített „pereckulacs”, -ait, szép formájú vázáit, dísztalait exportálták. /mti/

...-

bb 16. archimédesi mérleg

vid j vm

1963. február 21.

a hazai tógazdaságokban mindeddig nagy gondot okozott a halak mérlegelése, mert a kosarakban egyrészt zuzódást szenvedett. mitterstiller józsef, a keszthelyi agrártudományi főiskola docense ötletes ujitással megoldotta ezt a problémát. olyan halmérleget készített, amely az archimédesi törvény alapján működik. a mérleg nem más, mint egy kád, amelyben a halak által kiszorított víz szintjének emelkedése egy milliméterre beosztott csövön mutatja a behelyezett halak súlyát. egy milliméter egy kilónak számít. az új halmérleggel egy óra alatt 100 mázsa hal is lemérhető. /mti/

...-

bb 18. harminc éve gyűjt régészeti, néprajzi emlékeket egy szabolcsi lelkész

vid fm/tné vm fm

1963. február 21.

harminc éve foglalkozik régészeti, néprajzi, természetrajzi, helytörténeti emlékek gyűjtésével csiszár árpád gergelyiugornyai református lelkész. gyakran felkeresi a szatmári és a beregi falvakat, s feljegyzéseket készít a népszokásokról, hagyományokról. gyűjteményének egy részét iskoláknak, intézményeknek ajándékozta. az 1766-ban épült tákosi református templomot tavaly az ő korábbi rajzai alapján restaurálták. a rajzok az eredeti népművészeti mintákkal díszített kazettás mennyezetet ábrázolják. /mti/

...-

9.05/a

- 9 -

PKA

bb 11. megjelent a községi tanácsstagok kézikönyve, - újabb kiadványok, - pályáztok a tanácsi munka elősegítésére

i hi/gg/m/sr

1963. február 21.

a közalkalmazottak szakszervezete a jövőben fokozott segítséget kíván nyújtani a tanácsi dolgozók - elsősorban a választások után újonnan hivatalba lépő funkcionáriusok - valamint a társadalmi aktivisták munkájához. ennek első lépéseként a szakszervezet - hazafias népfront országos tanácsával közösen - kiadta a községi tanácsstagok kézikönyve című munkát. a könyv részletesen elemzi a tanácsstagok feladatait, s azokat a törvényeket és rendeleteket, amelyek alapján napi munkájukat végzik. a könyv nemcsak elvi irányítást ad, hanem olyan konkrét feladatokat is részletesen tárgyal, mint a tanácsülés levezetése, a különböző bizottságok működésével kapcsolatos tudnivalók., továbbá részletes tájékoztatást nyújt a községekben előforduló fontosabb államigazgatási ügyekről. részletesen foglalkozik a termelőszövetkezetekkel összefüggő tanácsi tennivalókkal is. a kiadvány 50.000 példányban jelent meg, s a szakszervezet és a népfront helyi bizottságai gondoskodnak arról, hogy a nélkülözhetetlen kézikönyv már az első tanácsülésen a községi funkcionáriusok kezében legyen.

fontosságának megfelelően kap helyet a tanácsi munka a közalkalmazottak szakkönyvtára-sorozatban is. az előkészületben levő 11. kötet a vezetés elemei a tanácsoknál címen - főképpen a vezető beosztású tanácsi dolgozók tájékoztatására - gondosan összegyűjtve tartalmazza az irányítás, a munkaszervezés, az emberekkel való bánásmód legfontosabb kérdéseit. ebben a sorozatban egyébként az idén további művek látnak napvilágot, közöttük a tanácsok gazdasági szervező, valamint kulturális tevékenységét segítő kiadványok.

különböző pályázatok meghirdetésével is a tanácsok segítségére siet a szakszervezet. az idén összesen kilenc olyan pályázatot ír ki, melyeknek témája a tanácsi ügyintézéshez nyújt támogatást. a legsikeresebb pályaműveket nyomtatásban is közzéteszik. /mti/

9.00/a

- 8 -

PKA

bb 15. világszerte kedvelik kántor sándor karcagi fazekas-népművész remekműveit

vid fm/tné vm fm

1963. február 21.

a hetvenedik életévében levő kántor sándor karcagi fazekas - a „népművész mestere”, remekműveit világszerte kedvelik. alkotásait 25 országban, közöttük több tengerentúli államban is ismerik. tavaly a híres „miska”, korszokból 78 darabot készített az egyesült államokból érkezett megrendelésre. a brüsszeli világkiállítás egyik népművészeti „slágeréből”, a díszes madárfigurákból 80 darabot mintáztott meg, amelyeket angliába szállítottak. a szovjet unióba, az ndk-ba és az nszk-ba kunsági motívumokkal díszített „pereculacs”, -ait, szép formájú vázáit, díszlámpáit exportálták. /mti/

bb 16. archimédesi mérleg

vid j vm

1963. február 21.

a hazai tógazdaságokban mindeddig nagy gondot okozott a halak mérlegelése, mert a kosarakban egyrészt zuzódást szenvedett. mitterstiller józsef, a keszthelyi agrártudományi főiskola docense ötletes újítással megoldotta ezt a problémát. olyan halmérleget készített, amely az archimédesi törvény alapján működik. a mérleg nem más, mint egy kád, amelyben a halak által kiszorított víz szintjének emelkedése egy milliméterre beosztott csövön mutatja a behelyezett halak súlyát. egy milliméter egy kilónak számít. az új halmérleggel egy óra alatt 100 mázsa hal is lemérhető. /mti/

bb 18. harminc éve gyűjt régészeti, néprajzi emlékeket egy szabolcsi lelkész

vid fm/tné vm fm

1963. február 21.

harminc éve foglalkozik régészeti, néprajzi, természetrajzi, helytörténeti emlékek gyűjtésével csiszár árpád gergelyiugornyai református lelkész. gyakran felkeresi a szatmári és a beregi falvakat, s feljegyzéseket készít a népszokásokról, hagyományokról. gyűjteményének egy részét iskoláknak, intézményeknek ajándékozta. az 1766-ban épült tákosi református templomot tavaly az ő korábbi rajzai alapján restaurálták. a rajzok az eredeti népművészeti mintákkal díszített kazettás mennyezetet ábrázolják. /mti/

9.05/a

- 9 -

PKA

bb 17. négy forint helyett 40 fillér - a próbagyártás dönti el évi ötmillió olajozógomb sorsát

i sl/tr/m/vg

1963. február 21.

merényi jános, a kpm autófenntartási ipari tröszt dolgozója ujitótársával, vágó lászlóval érdekes találmányt nyújtott be a járműveken, gépeken használatos olajozógombok gyártásának korszerűsítésére. az olajozógombok a feltalálók javaslata szerint a jövőben fém helyett műanyagból, belső szerkezet nélkül készül-
nének. az olyan olajozógomb a szokásos rugós- és golyósszerkezet nélkül is tökéletesen megakadályozza az olaj visszaszívárgását, szennyező anyagok áthatolását. az egyszerűbb megoldás tizedére, darabonként 4 forintról 40 fillére csökkenti az önköltséget. a megtakarítás tízmillió forintnál is nagyobb, mert évente mintegy ötmillió olajozógombot használnak fel az országban.

már valamennyi illetékes szerv megvizsgálta és műszakilag, gazdaságilag kifogástalannak találta a megoldást, a találmány bevezetése azonban különféle biztonsági és ügyrendi okok miatt hosszú ideig késlekedett. a ipar csak rendelés esetén kezdheti meg a gyártást, rendelésről pedig csak akkor lehet szó, ha egy nagyobb sorozatot már a gyakorlatban kipróbáltak. most végre a kábel- és műanyaggyár vállalkozott rá, hogy saját erőforrásaiból előteremti a gyártáshoz szükséges készülékeket, s még az idén forgalomba hozza az újfajta olajozógombok első sorozatát. /mti/

bb 20. hangnyelő szoba a komárom megyei vasbetongyárban

vid/te/m/ki

1963. február 21.

érdekes, a dolgozók egészségét jelentősen védő munka fejező-
dött be lábatlanon, a komárom megyei vasbetongyárban. az üzem nagycsarnokában az acélvágó gépek erős, szirénaszerű bugását nehezen tűrték a munkások. az üzem műszaki dolgozói az ipar-
terv ipari és mezőgazdasági tervező vállalat munkatársainak és az akusztikai szakértőknek közreműködésével változtattak ezen a helyzeten. az acélvágó gépeket különleges hangszigetelő falakkal vették körül. hangnyelő burkolattal ellátott kis szobát alakítottak ki, amelyben türethető a zaj, a szobán kívüliekhez pedig csak tompán jut el. a falon belül a gépek mellett tartózkodó munkások különleges, hangnyelő sisakot is kapnak. ezenkívül olyan gépet szerkesztettek, hogy a hangnyelő szobában felére csökkenthették a dolgozók számát. /folyt.köv./

9, 18/m

- 10 -

PKA

bb 20. /hangnyelő ... 1. folyt./ m

a hangnyelő szoba - amelyre több mint százezer forintot köl-
töttek - jól bevált, s a tapasztalatok alapján hangszigetelő
burkolattal ellátott falakkal vonják körül még az idén az élesen
csattogó vibrátoros berendezéseket is. /mti/

bb 21. nármas ikerborjak

vid/j/m/ká

1963. február 21.

a somogy megyei ráksi új élet termelőszövetkezet tehenészeté-
ben az egyik tehén nármas ikerborjakat hozott világra. az élete-
rős, egészséges ujszülöttek együttes súlya több mint 100 kiló. a
nemz elítés után az anyatehén azonban elpusztult, így a kisborja-
kat az itatásos borjunevelőben helyezték el, ahol féltő gondot,
éjjel-nappal vigyáznak rájuk. /mti/

bb 22. komárom megyében négy év alatt hatmillió forintot költöttek,
az idén két milliót fordítanak a gyógyszer-tár-hálózat fejlesztésére

vid/fm/tné/m/fm

1963. február 21.

a komárom megyei tanács az utóbbi négy évben hatmillió forintot
költött a gyógyszer-tár-hálózat fejlesztésére. két új patikát épít-
tettek, tizenegyet pedig részben, vagy teljesen átalakítottak.
ezenkívül 18 kézi patika áll a falusi lakosság rendel-
kezésére. sok új berendezést - infravörös lámpákat az emulziós
gyógyszerek készítéséhez „turmix”, gépeket injekció-készítő fel-
szereléseket - vásároltak. jelentősen könnyíti a munkát, hogy négy
év alatt, háromszorosára emelkedett a gyógyszerész-asszisztensek
száma. az idén több mint kétmillió forintot költenek a gyógyszer-
tár-hálózat fejlesztésére. két injekció- készítő laboratóriumot
is létesítenek. a körzeti orvosokat rendszeresen tájékoztatják
a legújabb gyógyszerkészítményekről. /mti/

9, 30/m

- 11 -

PKA

bb 19. sortatarozás a siklósi főutcán, födémcsere, parkosítás a várban

vid fm/tné vm fm

1963. február 21.

siklós - amelyet évente körülbelül százezer kiránduló keres fel - az idén tovább épül-szépül. a főutcán jelenleg sortatarozást végeznek. erre a célra az idén 1.3 millió forintot irányoznak elő. 450.000 forintos beruházással új bölcsődét építenek s a járás falvainak összefogásával járási rendelőintézetet létesítenek. bővítik a vízvezeték-hálózatot is. a tavaly épült versenyuszodát és a strandot lelátóval, új kabinsorral és gyermekmedencével egészítik ki.

a siklósi várban a műemlékvédelmi felügyelőség több mint egymillió forintos költséggel födémcsere-t végeztet. tavasszal folytatják a várkert parkosítását, a várkert keleti oldalán játszóteret épített a községi tanács.

siklós fejlesztése szempontjából nagyjelentőségűek a termálviz feltárására irányuló kutatófurások. az eddigi eredmények alapján arra számítanak, hogy 300 méteres mélységben a harkányival azonos minőségű szulfosavos vizet találnak./mti/

- . -

bb 24. utat nyitnak a hólének az üzemi belviz-levezető árkokban és csatornáknál - védekeznek a belviz-károk ellen az állami gazdaságok

i so/gg vm ká

1963. február 21.

az állami gazdaságokban az idén számos helyen alkalmazták az idősebb szakemberek által javasolt módszert a belviz-károk csökkentése érdekében. az üzemi belvizgyűjtő-és levezető árkok és csatornák közepén lapáttal mintegy 40 centiméter széles utat nyitnak a hólének. az árkokban és csatornáknál ugyanis rendszerint későn kezd olvadni a jeges hó és igen gyakran ez az oka a nagyarányú elöntéseknek. elegendő keskeny járatot vágni, s a víz már megtalálja az útját, gyorsan elolvad, magával sodorja az árkok mélyén felgyülemlett jeget, havat. az üzemi belviz-levezető árkok megnyitását az állami gazdaságok javasolják a velük kapcsolatban álló termelőszövetkezeteknek is./mti/

- . -

9.35/a

- 12 -

PKA

bb 12. az anyák több mint 90 százaléka szül intézetben - a csecsemők 92 százaléka részesül orvosi gondozásban

i ms/sze vm sr

1963. február 21.

egészségügyünkben fontos helyet foglal el az anyacsecsemő-és gyermekvédelem. 1961 végén 2.000-nél több tanácsadó orvos, két-és félezer körzeti védőnő teljesített szolgálatot és 127 ugynevezett mozgó szakorvosi szolgálat működött az országban. a kereken 140.000 terhes anyából 127.000, mintegy 90 százalék megjelent a terhes tanácsadásokon. az intézeti szülések aránya az előző évi 86.4 százalékról 91.1 százalékra emelkedett.

az élveszülött csecsemők 85 százalékát vitték el az anyák a tanácsadásokra. országos átlagban 11.7 a „csecsemőbemutatók”, gyakorisága, ami azt jelenti, hogy átlag havonta elviszik a csecsemőket a tanácsadó helyekre. a védőnők budapesten és vidéken egyaránt átlag tizenhatszor keresték fel a lakásokon a csecsemőket. a kicsinyek 91.8 százaléka volt egészségügyi gondozásban. sajnos tovább emelkedett a koraszülések aránya. az 1960-as 8.1 százalékkal szemben 1961-ben már az összes szülések 8.6 százaléka volt koraszülés. a nyilvántartott csecsemők 57 százalékát háromhónapos koráig anyatejjel táplálták. vegyes táplálásban 38.3, mesterséges táplálásban 4.4 százalék részesült. d.vitamint csak 2.5 százalék nem kapott. egyéves korban a csecsemők 70 százalékát megvizsgálták és fejlődésüket 94.3 százalékban megfelelőnek találták. az állandó bölcsődékben több mint harmincezer, az idenyibölcsődékben 4.430 gyermeket helyeztek el, a csecsemőotthoni helyek száma kereken 3.600 volt./mti/

- . -

bb 29. újabb üzemrészszel bővült a nagykanizsai üvegyár

vid te vm ki

1963. február 21.

a mintegy tíz éve működő nagykanizsai üvegyár évről-évre fejlődik. legutóbb újabb üzemrészben kezdődött meg a munka. a négy és félmillió forint költséggel emelt épületben kapják meg végső formájukat az üvegyár termékei, a laboratóriumi és a különböző ipari üvegárúk, valamint a televízió képcsőballonok. itt rendezték be a gyári étkezdét, a technikai laboratóriumot, valamint az üvegcsiszoló műhelyt is./mti/

- . -

9.40/a

- 13 -

PKA

bb 14. száz éves a sió-zsilip - feltárják a római kori zsilipet

vid fm/tné vm fm

1963. február 21.

száz évvel ezelőtt, 1863-ban készült el az első magyar sió-zsilip. a magyar vizgazdálkodás szakemberei a nyáron ünneplésen megemlékeznek az évfordulóról. addig feltárják a sión épített római kori zsilipet, amely annak idején is fontos szerepet töltött be a balaton vízszintszabályozásában.

a balatonkutató munka Lóczy Lajos, Eötvös Loránd, Cholnoky Jenő és sok más neves szakember munkaközösségének minden tudományos területre kiterjedő tevékenységével kezdődött. ez a munkaközösség hozta felszínre a balaton déli partján, a budapest-kaposvári vasutelágazónál épült római kori sió-zsilipet. a római építménynek a század elején még fényképezhető darabjai azóta nagyrésztben tönkrementek. a még meglevő alapok napvilágra hozatalát és konzerválását tavaly ősszel kezdték meg a keszthelyi balatoni múzeum munkatársai.

régi feljegyzések utalnak arra, hogy már a rómaiak is szabályozták a balatont. egyik könyv megemlíti, hogy a rómaiak a tó északi partján kivágott fákat usztatták le a dunára - tehát a zsilipnek a tutajeresztéseknél is fontos szerepe volt. a rómaiak azért is nagy súlyt fektettek a balaton vízszintszabályozására, mert a tó mellett haladt az aquincum-itáliai hadiutvonal, s feltehető, hogy a víz néha elöntötte az utat.

a római kori zsilip feltárását tavasszal folytatják./mti/

- . -

bb 23. több mint ötszázan vizsgáztak a csornai mezőgazdasági technikum falura kihelyezett osztályaiban

vid j vm ká

1963. február 21.

a csornai mezőgazdasági technikum az országban elsők között kezdte meg az oktatást falura kihelyezett osztályokban. jelenleg is az egyik legnagyobb osztályszámmal működő mezőgazdasági technikum; 12 falura kihelyezett osztályába 794 hallgató iratkozott be. a mostani vizsgákon ötszáznegyven adtak számot eddigi tanulmányaikról, jó eredménnyel. a rábaközi szany községben működő osztály hallgatói, szám szerint harminchatan - valamennyien a helyi termelőszövetkezet tagjai - 3.5 átlageredménnyel tették le vizsgáikat./mti/

- . -

10.15

- 14 -

bb 25. megalakult a mezőkovácsházi járás termelőszövetkezeteinek közös építőbrigádja

vid j vm ká

1963. február 21.

a mezőkovácsházi járás termelőszövetkezetei 150 tagu közös építőbrigádot hoztak létre. a brigád első feladatként befejezi a félig kész kunágotai közös sertéshizlaldát, ahol ez év második felében 6000 sertést hizlalnak, majd a központi majorokban ólakat, istállókat épít, tataroz, s részt vesz a termelőszövetkezeti tagok házépitkezéseiben is./mti/

- . -

bb 26. „milliomos”, ujitók

vid te vm ki

1963. február 21.

tíz év alatt több mint százmillió forint megtakarítást értek el ujitásokkal a wilhelm pieck vagon-és gépgyárban. összeállították azoknak a dolgozóknak a névsorát, akik eddig a legeredményesebben vették ki részüket az ujitási mozgalomból. többen vannak köztük, akiknek ujitásai egymillió forintnál nagyobb megtakarítást eredményeztek.

a legtöbb javaslatot kormos jános gépészmérnök nyújtotta be. a vagonyártásnál összesen 101 ujitását vezették be, s ezekkel 1,460.000 forint megtakarítást értek el. németh andrás fizikai munkásból lett technikus 51 ujitása 1.2 millió forint hasznát hozott főleg anyagmegtakarítással. martin istván vagonyáregységi anyagbeszerző bevezetett ujitásainak száma 31, az elért eredmény 1.7 millió forint. steiner gyula, mint a tmk művezetője, 30 ujitásának egy részével a nehéz fizikai munkát könnyítette meg. varga sándor elektromérnök „csak”, 26 bevezetett ujitással dicsekedhet, köztük egy találmánnyal, ezekkel azonban 3.3 millió forint gazdasági eredményt értek el./mti/

- . -

bb 31. hathatósabb műszaki segítség a szocialista címért versenyző mákvölgyi bányászoknak

vid te vm ki

1963. február 21.

a borsodi szénbányászati tröszt üzeméinél 324 munkacsapat csaknem ötezer tagja kapcsolódott be a szocialista munkabrigád cím elnyeréséért indított mozgalomba. közülük 98 munkacsapat már megszerelte ezt a megtisztelő címet.

/folyt.köv./
10.20

- 15 -

/bb 31. hathatósbabb.....1.folyt./vm

a munkabrigádok széleskörű támogatást kapnak a műszakiaktól, akik közül kétszázötvenheten segítik munkájukat.

a mákvölgyi bányánál 46 brigád közül eddig 16 érdemelte ki a szocialista munkabrigád címet. a többi brigád ténykedését vizsgálva megállapították, hogy teljesítményük sokszor azért nem éri el a kívánt szintet, mert nem rendelkeznek megfelelő műszaki ismeretekkel. ezért a bánya műszaki dolgozói közül 65 aknász és üzemmérnök vállalta, hogy a termelési tanácskozásokon elhangzott kívánásoknak megfelelően, az eddiginél hathatósbabban segíti a szénfalnál dolgozók munkáját. a kéthetenkénti brigádeközleten az üzemmérnökök tájékoztatják a bányászokat munkahelyük geológiai problémáiról, a műszaki értekezleteken pedig a fejtésre kerülő egy-egy új szénmező elhelyezkedését, vízbőségét, valamint azokat az adatokat ismertetik, amelyek a zavartalan munkához szükségesek. az aknászokra hárul többek között az a feladat, hogy a fejtésben, valamint a szállításhoz dolgozó brigádok munkáját összehangolják. az üzemmérnökök viszont a bányai iparosok és a műhely tevékenységét igazítják a bányászokéhoz, hogy a gépmeghibásodást, az energiaellátási zavarokat a minimumra csökkentsék.

a szocialista munkabrigádok segítségével ezt a rendszert most honosították meg, s már az első negyedévben a termelékenység mintegy 8-10 százalékos növekedésére, valamint 6-8 százalékos anyagmegtakarításra számítanak./mti/

- . -

bb 32. a közösség erejével termőre kényszerítették a szegedi szikeseket - 44 milliós vagyon a kietlen földeken

vid j vm ká

1963. február 21.

megátkozott földnek hívták valamikor a szegedi felszabadulás termelőszövetkezet baktói szikesét, vadmadarak tanyája, sás- és nádtermő vidék volt ez mindaddig, amíg a közösség erejével termőre nem kényszerítették. a felszabadulás tsz gazdái a kietlen szikeseket háromféleképpen hasznosították, javították. a legrosszabb földeken rizstelepet állítottak be: több mint 100 holdon terem a legjobb minőségű, nagyszemű dunghán-shali rizs, amely holdanként 9000 forint bevétellel gyarapította a közösség kasszáját. ezenkívül rátértek a pillangós növények termesztésére, amivel javítják a talaj szerkezetét, a nagy szárazság idején pedig öntözték a gyenge minőségű talajokat.

/folyt.köv./

10,25/m

- 16 -

[Handwritten signature]

/bb 32. a közösség.....1.folyt./vm

a mostani zárszámadáskor megállapították, hogy egy évtized alatt szinte megváltoztatták a táj arculatát, s a szikesen gazdálkodó szövetkezet jelenleg 44 millió forintos vagyonnal rendelkezik. még a múlt évi aszályos esztendőben is 7 millió forinttal tudták növelni a közös vagyont.

a felszabadulás tsz gazdái bebizonyították, hogy a szikes földeken is meg lehet termelni a jószágállomány takarmányszükségletét. az állattenyésztés hozama 300.000 forinttal haladta meg a tervezettet. különösen kiemelkedő eredményt könyvelhet el a tehenészet, ahol a terv szerint 3000 liter helyett 3812 liter átlagos tejhozamot értek el.

a tapasztalatok szerint a szikes földeken a legjövedelmezőbb a rizstermesztés, ezért mintegy félezer holdra növelik e kultúra területét, s az alföld egyik legnagyobb rizses szövetkezetévé fejlesztik a közös gazdaságot./mti/

- . -

bb 28. 66 traktor érkezett a hajdusági termelőszövetkezetekbe

vid j vm ká

1963. február 21.

a tavaszi munkák megkezdése előtt újabb gépekkel gyarapodik a termelőszövetkezetek gépparkja. a hajdusági közös gazdaságok ez évben már 66 traktort kaptak, ezekkel együtt 1417 a termelőszövetkezetek saját gépeinek a száma. kirakták a vagonokból az első munkagépszállítmányt is, zömmel gyűrűhengereket és disztillereket.

a keleti főcsatorna menti gazdaságok 54 különböző típusú öntözőgépet vásárolnak az idén, s ebből 18 már a szövetkezetekben van./mti/

- . -

bb 33. vasbetonabroncs- „szigeten”, a tatabányai állami áruház

vid te vm ki

1963. február 21.

a tatabányai állami áruház épülete a bányaművelés következtében a talaj mozgásának hatására, kissé megbillent. az épület egyik oldala hét centimétert süllyedt, mennyezete megrepedt, a kirakatok nagy táblaüvegei megrepedtek. kocsis sándornak, a bányászati tervező intézet osztályvezetőjének tervei alapján még a múlt évben érdekes eljárással megkezdtek az áruház megóvását, az épület köré, sűrűn egymás mellé, több mint háromszáz lyukat furtak, s a tíz méter mély lyukakat bentonit-zaggyal töltötték ki.

/folyt.köv./

10.30/s

- 17 -

[Handwritten signature]

/bb 33. vasbetonabroncs.....1.folyt./vm

ezzel lényegében elszakították az áruházat a környező, mozgó talajtól. ezenkívül erős, ugyancsak a föld mozgását gátló, vasbetongerendákkal zárták körül az épületet, ez a vasváz valóságos szorítógyűrűben tartja az áruházat, tulajdonképpen kis vasbetonabroncs „szigetel”, képeztek, amelyre kevésbé hat a talaj húzó- illetve nyomóereje, az érdekes munkát befejezték és ezután kerül sor az épület belső tartópilléreinek megerősítésére./mti/

- . -

bb 36. Lengyel kutató józsef attiláról szóló tudományos értekezését jelentette meg a szegedi egyetem

vid fm/tné vm fm

1963. február 21.

a szegedi józsef attila tudományegyetem megjelentette jan sobolewskinek, a varsói egyetem magyar intézete adjunktusának „józsef attila útja a kommunista költészetig”, című tudományos értekezését. jan sobolewski ösztöndíjasként egy évig szegeden dolgozott, s a közelmúltban tért vissza hazájába. a szegeden megjelent értekezése tulajdonképpen részlet abból a doktori disszertációból, amelyért hazánkban doktorrá avatták. írásában - amely sok új, érdekes megállapítást tartalmaz józsef attila munkásságáról - elsősorban a költő szegedi tartózkodásának jelentőségét tárgyalja. /mti/

- . -

bb 37. a társadalom közreműködésével két év alatt csaknem ezer családi ünnepséget rendeztek borsod megyében

vid fm/tné vm fm

1963. február 21.

borsod megyében ma már nemcsak az üzemi dolgozók körében, hanem a falvakban is mind népszerűbb a családi ünnepségek - esküvők és névadók - új típusu megrendezése. ezeket a kedves ünnepségeket az illetékes tanácsszervek az üzemek és a termelőszövetkezetek dolgozóival közösen rendezik meg. kazincbarcikán, ózdon, mezőkövesden és szerencsén házasságkötő termeket rendeztek be, a kisebb községekben pedig rendszerint a feldiszitett művelődési otthonokban tartják az esküvőket, névadókat, amelyeken kisebb zenekarok és kórusok is közreműködnek. az elmúlt két évben a borsodi városokban és községekben ilymódon már csaknem ezer családi ünnepséget rendeztek. /mti/

- . -

10,40/m

- 18 -

mti

bb 27. vékonyodik a száznapos jégtakaró a halastavakon - az olvadás időszakában is megoldják a tavak levegőztetését

i so/gg/m/ká

1963. február 21.

száz napja tartja magát a jég a halastavakon, s a hóval borított vastag jégpáncél rendkívüli nehézségek elé állította a tógazdaságok halászait is. ott voltak a legnagyobbak a gondok, ahol a tavak a haltenyésztés szempontjából a legkedvezőbb állapotban vannak, ahol ugyanis sok volt a szervesanyag a vízben, hamarabb lépett fel az oxigénhiány, a nehézségeket növelte, hogy a vizinövények a hótakaró miatt kevés napfényt kaptak és ennek következtében csökkent az oxigén termelésük.

a tógazdaságok halászlai száz napon át figyelték a lékeket. régi tapasztalat, hogy az oxigén csökkenése esetén először a csibor és a többi vizibogarak jelennek meg a jégpáncéltól megszabadított területen, utána a keszeg jelez és ha a halászok közben nem avatkoznak be, akkor a ponty is „pipálni”, kezd. a halak szájukat kidugva igyekeznek levegővel kevert vizet beszívni és tömegesen bukkannak fel a lékeknél.

ahol szükségesnek mutatkozott, a halászok mesterségesen cirkuláltatták a vizet. az öntözőberendezések felhasználásával az egyik léknél felszívták, a másikon át pedig porlasztva visszanyomták a tóba. így biztosították többek között a hortobágyi nagy halastó és a tiszasülyi 65 holdas tó pontyállományának megmentését.

a 30.000 holdnyi tógazdasági területen az olvadás időszakában is állandó ügyeletet tartanak és ahol a jégtakaró elvékonyulása miatt már nem lehet az eddigi módszereket alkalmazni, ott csónakokkal töretik a gyengülő jeget.

a halellátást most a hortobágyi telelők segítségével oldják meg. a pusztá nyolcvan telelőjében, jól megközelíthető helyeken, 71 vagon halat tároltak, ebből 45 vagonnal szállítottak el eddig. /mti/

- . -

10.45

- 19 -

mti

bb 30. „hazakerülnek,, a baranyai növény- és állatfajták - az idén tovább szakosodik a megye mezőgazdasági termelése

vid/j/m/ká

1963. február 21.

baranya megye mezőgazdasági szakemberei országos viszonylatban is uttörő munkát végeznek a növénytermelés és az állattenyésztés szakosítása terén. a nagy munka 1961-ben kezdődött, és az ötéves tervidőszak végére - előreláthatóan - be is fejeződik a vidék mezőgazdaságának specializálódása. korábban, főleg a kisparaszti gazdálkodás időszakában, egy-egy falu gazdái átlag 20-30 növény termelésével foglalkoztak. a szövetkezeti gazdaságokban a felére csökken majd a növényfélék száma, a szakosítás révén minden növény- és állatfajta a számára legalkalmasabb területre kerül, ami által növekszenek a hozamok. egyúttal lehetőség nyílik a szakmunkásképzés és a gépesítés specializálására is.

számos növény- és állatfajta máris „hazakerült,,: azokon a tájakon foglalkoznak már velük, ahol hagyományuk van, s kedvezőek a talaj és az éghajlat adottságai. kendert például csak is a duna és a dráva öntéstalaján, rostlent szigetvár környékén, ricinust pedig mohács- szigeten termelnek. a lucerna és a vöröshere főleg a mecseki hegyhátra került, ahol a fejlett szarvasmarhatenyésztést és az erozió elleni védekezést egyaránt szolgálja. kezd kibontakozni az állattartás specializált formája is. a megye északi és keleti részén fehér hussejtést, a déli és a nyugati járásokban pedig inkább keresztezett sertésfajtát tenyésztenek. a juh-állomány zömét máris a hegyi legelőkkel rendelkező mecseki termelőszövetkezetekben összpontosították.

az idén újabb nagy lépés történik a mezőgazdaság szakosítása terén a megye szövetkezeti gazdaságaiban. a múlt évi kísérletek alapján a melegebb éghajlatu dráva-menti síkságot az olasz san pastore, a hűvösebb mecseki hegyhátra a szovjet szkoroszelka buzafajta „hazájának,, jelölték ki. a hegyes-völgyes sádsi járásban az árpa javára csökkentik, míg a sik mohácsi, siklósi és sellyei járásban növelik a kukorica vetésterületét. a cukorrépatermelés körzetesítése már tavaly megkezdődött és most tovább folytatódik. cukorrépat ugyanis a jövőben csak olyan gazdaságokban termesztenek, amelyek közel vannak a vasúthoz. /mti/

10,52/m

- 20 -

bb 34. az idén átadják a nyiregyházi, a pécsi és a tatabányai tbc-kórházat - újabb hármat építenek fel a jövő év végéig

i sb/tr/m/vg

1963. február 21.

új kórházakkal bővül az ország egészségügyi intézményeinek hálózata. a középülettervező vállalat dolgozóinak, schöner er- vin ybl-díjas építésznek és tas gusztáv statikusnak a tervei szerint az ország hét városában építenek tbc-kórházat. néhány hónappal ezelőtt avatták fel az elsőt zalaegerszezen, s az idén befejezik az építkezést nyiregyháza, pécs és tatabányán. az építésszek most már a legutolsó terveket is elkészítették, s így a jövő év végéig újabb három helyen: kalocsán, szekszárdon és edelényben is átadják a kórházakat.

az új tbc-kórházak lényegében egy műszaki terv alapján épülnek fel, s csupán kisebb módosításokat végeznek el a helyi körülményeknek megfelelően. mindegyikben 300 beteget helyeznek el, kétágyas szép szobákban. a tervezők különösen nagy gondot választották ki a kórházak helyét és minden esetben délkeleti irányba fordították a főépület homlokzatát, hogy csak délelőtt érje napfény a betegszobákat és ne árthasson a délutáni hőség. a főépület háromemeletes és tetején majdnem 100 méter hosszú fektetőterazon levezőzhetnek a betegek, vagy a kórházhoz tartozó 6-8 hektáros erdőben tehetnek kellemes sétákat. korszerű felszerelések segítik az orvosi vizsgálatokat és az ápolást. nagy laboratóriumot, több röntgen-szobát, bőnhológiai és fizioterápiai rendelőköt építenek. nyiregyháza és kalocsán azonban modern tüdősebészeti műtőket rendeznek be a laboratórium helyén, mert a közelben levő másik kórház el tudja végezni a laboratóriumi vizsgálatokat.

a hét új tbc-gyógyintézmény a második ötéves terv építési programja, de most már megkezdődtek a tárgyalások újabb két tbc-kórház építésének előkészítésére is. /mti/

bb 35. szegedi fiatalok csaknem nyolcmillió forintos megtakarítása egy év alatt

vid/fm/tné/m/fm

1963. február 21.

a kiszegedi bizottsága értékelte a város fiataljainak a takarékosági mozgalomban tavaly elért eredményeit. megállapították, hogy a minőség javításával, a selejt, a hulladék csökkentésével és más módokon az ifjúság csaknem nyolcmillió forinttal tette olcsóbbá a város üzemeiben a különféle áruk előállítását.

/folyt.köv./

11,00 /m

- 21 -

bb 35. /szegedi ... 1. folyt./ m

a nagyszámú megtakarításhoz jelentősen hozzájárultak a fiatal ujtók, akiknek tavaly kereken 500 ujtását fogadták el, s ezeknek legtöbbjét már több hónapja alkalmazzák is az üzemekben. a kiszista technikusokból, ifju mérnökökből és munkásokból álló mintegy száz minőségvizsgáló, hulladékgyűjtő és más ifjúsági ellenőrző brigád munkája azt eredményezte, hogy sok tonna kendert, jutát, gyapotot, fonalat, szövetet és más anyagot sikerült megtakarítani. több gyárban a fiatalok résztvettek egyes üzemszerek gépeinek átrendezésében, s a gyárak környékének parkosításában is.

a most összegezett adatok szerint a város ifjúsága 1962-ben mintegy 250.000 óra társadalmi munkát végzett. az egyetemisták és a középiskolások főként szeged új utjainak, csatornáinak építésében, a termelőszövetkezetek növényápolási munkáiban tündek ki helytállásukkal.

a kisz városi bizottsága megjutalmazza a takarékoságban, az ujtó mozgalomban és a társadalmi munkában kitűnt ifjakat. a jutalmakat ünnepi kisz-taggyűléseken adják majd át. /mti/

bb 40. fejlődnek a vas megyei vend nemzetiségi községek

vid/fm/tné/m/fm

1963. február 21.

az utóbbi években jelentősen fejlődött vas megyében a szentgottárdi járás hét vend nemzetiségi községe is. e falvak dolgozóinak felszabadulás előtti nyomorára fényt vet a megyei levéltárban őrzött „nemzetvédelmi helyzetjelentés”, amely idézi dr. szentlászlói vargha sándor szavait: „a vend vidék nyomorog, felszölnökön és apátistvánfalván például körülbelül 400-400 ember van kenyér nélkül,,.

ma a vend vidék dolgozó parasztjainak többsége tagja a málnatermelő szakcsoportoknak, s jövedelmüket más forrásokból származó bevétellel egészítik ki.

ezen a vidéken másfél évtizeddel ezelőtt csaknem ismeretlen volt a rádió. ma pedig alszölnökön pedig 108 család közül 106-nak van rádiója. azelőtt ujságot sem igen olvastak. ma csupán felszölnökökre naponta 245 ujság jár. televízióval, lemezjátszóval ellátott művelődési otthonok, klubok várják a dolgozókat.

/folyt.köv./

11,05/m

- 22 -

bb 40. /fejlődnek ... 1. folyt./ m

emelkedett az iskolai oktató-nevelő munka színvonala is. orfaluban félmillió forintos költséggel új iskolát építettek. szakonyfaluban 350.000 forintot költöttek az új iskolára, apátistvánfalván két új tantermet létesítettek.

az idén állami segítséggel és a községfejlesztési alap felhasználásával tovább fejlődnek a vend községek. felszölnökön például 700.000 forintos beruházással bővítik a villanyhálózatot, alszölnökön több mint százezer forintos költséggel felújítják a művelődési otthont, apátistvánfalván pedig az egész járás összefogásával, több mint egymillió forint beruházással járási uttoró házat építenek. /mti/

bb 38. kecskeméti művelődési intézmények felújítása

vid/fm/tné/m/fm

1963. február 21.

kecskeméten nemrég teljesen felújították az ifjúsági klubot. az idén jelentős összeget költenek a város többi művelődési teremének korszerűsítésére, felszerelésének kiegészítésére is. átalakítják a megyei könyvtárat: új berendezéssel, valamint ruhatárral látják el a könyvtár olvasótermét. megkezdték a katona józsef múzeum átépítését is, amire mintegy félmillió forintot költ a tanács. ezzel lehetővé válik majd, hogy kiállítsák az utóbbi években gyűjtött értékes régészeti, néprajzi és népművészeti anyagokat is, amelyek eddig helyhiány miatt a raktárakban heverték. /mti/

bb 39. kulturális napokra készülnek mohácson

vid/fm/tné/m/fm

1963. február 21.

a múlt évhez hasonlóan, március 24. és április 14-e között az idén is megrendezik mohácson a kulturális napokat. a program a pécsi nemzeti színház bank-bán előadásával kezdődik. ezt követi az irodalmi színpad és a szimfonikus zenekar „évszázadok költészete”, című közös műsora. utána az irodalmi színpad és a szimfonikus zenekar külön estjei következnek. a járási művelődési házban képzőművészeti, fotóművészeti és lakberendezési kiállítások nyílnak. a kulturális napokon kerül sor az ifjúsági seregszemle városi döntőire is. /mti/

11.10/s

- 23 -

bb 41. ankét a textilgyárak összevonásának szervezési kérdéseiről

sz/tr/m/vg

1963. február 21.

csütörtökön a technika házában a textilipari műszaki és tudományos egyesület ipargazdasági szakosztálya a vállalatok összevonásának szervezési kérdéseiről rendezett ankétot. a könnyűiparban már évekkal ezelőtt megkezdődött a termelés koncentrálása az idén azonban az eddiginél jóval nagyobb arányú átszervezést hajtanak végre. január 1-től 27 gyárat vontak össze kilenc nagy vállalatná és további gyárösszevonásokat készítenek elő. a most végbemenő központosítás a könnyűipar 13 százalékát érinti. ez tette időszerűvé az ankét megrendezését, az eddigi tapasztalatok kicserélését. az ankéton, amelyen résztvett horváth gyula, könnyűipari miniszterhelyettes több gyár vezetői, üzemgazdászai mondták el, milyen szervezeti változások követték az üzemösszevonásokat.

nagy imre, a kőbányai textilművek üzemgazdásza bevezető előadásában ismertette az 1955-ben összezsúfolta két kőbányai, egymástól 4 kilométer távolságra levő textilgyár működését. - a két gyár összevonása mindaddig, amíg csak jogilag, papíron történt meg, nem járt eredménnyel, sőt a párhuzamos irányító szervek még nehezítették a vállalatvezetés munkáját - mondotta -. alapos felmérés és előkészítés után fokozatosan szüntettük meg a párhuzamos irányítószerveket és így összpontosítottuk az erőket a vállalat mindegyik telepének fejlesztéséhez. az összevonás főbb eredményei: az ügymenetek egyszerűsítésével az alkalmazotti létszám 22-vel csökkent, a központosított anyaggazdálkodás a készletek 800.000 forintot csökkentését tették lehetővé, javult az összhang az egymást kiegészítő gyárreszlegek között, megszilárdult a technológiai fegyverem és ennek eredményeként jobbminőségű árut bocsáthatunk ki. együttes erővel olyan nagyjelentőségű műszaki feladatokat oldhatunk meg, mint a rekonstrukció és a szintetikus szálak bevezetése, új gyártmányok készítése.

a központi előadás kiegészítéseképpen az ankéton a szakemberek beszámoltak többek között a selyemszövőgyárak és a férfi fehérneműgyárak összevonásának tapasztalatairól, a termelésirányításának átszervezéséről is. /mti/

13.05

- 24 -

bb 42. befejeződtek a zárszámadási közgyűlések - a baranyai közös gazdaságok 70 százaléka tulteljesítette áruértékesítési tervét - több termelőszövetkezet a jók színvonalára emelkedett

ie ö vid kz vm ká

1963. február 21.

az elmúlt hetekben mintegy 3700 termelőszövetkezet tagsága hagyta jóvá az 1962. évi közös gazdálkodásról szóló zárszámadást, s a zárszámadó közgyűlések lényegében február 20-ra ország-szerte lezajlottak. kivételt csak az a néhány szövetkezet képez, ahol a rendkívüli időjárás hosszasan akadályozta a közgyűlést. a közgyűléseken több mint egymillió szövetkezeti gazda és családtagjai egész esztendői közös munkájának mintegy 8 millió holdnyi területen folytatott gazdálkodásának eredményeit, tapasztalatait vitatták meg. bár az eredmény, a jövedelem gazdaságonként igen különböző, a közgyűlések országos méretekben a szövetkezeti gazdaságok fejlődését, szakembereinké, vezetési színvonaluk javulását tükrözik. a zárszámadási jelentések, a gazdasági beszámolók színvonalasabbak, realitásosabbak voltak, mint az előző években. alaposabban elemezték az eredmények összetevőit, s ugyanígy a hibák okait is. ugyanezt tették a szövetkezeti tagok is, akik minden eddiginél nagyobb számban, s aktívabban vettek részt a zárszámadási közgyűlésen.

baranyában, a zárszámadások adatainak előzetes összesítése szerint a mérleghiányos szövetkezeti gazdaságok száma az egy év előtti 63-ról 25-re csökkent. ezek közül is csupán hétével mutatkozik jelentősebb összegű kiesés. az egy évvel ezelőtti 22 forint 31 fillér és a tervezett 29 forint 20 fillér helyett most 30 forint 34 fillért ér a megyében egy-egy munkaegység. ha ehhez hozzászámolják a prémium címén kiosztott termény értékét, akkor megyei átlagban körülbelül 10 forinttal nagyobb a munkaegység értéke, mint 1961-ben. az egy dolgozóra jutó évi részesedés összege több mint 3000 forinttal haladja meg a megelőző évet. ebben természetesen nincs benne a földjáradék összege, a termelőszövetkezetek által nyújtott különböző szolgáltatások értéke, s a háztáji gazdaságokból származó jövedelem.

e jó eredményekben nyilvánvalóan nagy része van az időjárásnak, amely baranyában sokkal kedvezőbb volt, mint az ország más vidékein. a megye mezőgazdasági szakemberei azonban rámutatnak, hogy döntő jelentőségű mégis a szövetkezeti gazdák szorgalmas munkája volt. 1962-ben majdnem 400 000-nél több munkaegységet használtak fel a növénytermesztésben, az állattenyésztésben és a melléküzemági termelésben, mint az előző évben. az okos, hozzáértő vezetésnek, a szövetkezeti gazdák odaadó munkájának köszönhető, hogy a megye termelőszövetkezeteinek több mint 70 százaléka tulteljesítette áruértékesítési tervét.

/folyt.köv./
13.20/a

- 25 -

bb 42. /befejeződtek ... 1. folyt./ m

ilyen eredmény először született a baranyai termelőszövetkezetek történetében. a 12 legfontosabb növényi termékből együttesen 146 millió forint értékkel adtak többet közfogyasztásra, mint 1961-ben. az állam ezért a példamutató helytállásért 12 millió forint kedvezményben részesítette a baranyai közös gazdaságokat.

az általában jó eredményekről tanuskodó zárszámadások, - leginkább a 25 mérleghiányos termelőszövetkezetben - világosan tükrözik a hibákat is és a kihasználatlanul hagyott lehetőségeket is. jellemző példa ebben a vonatkozásban a sellyei járásban egymás mellett, teljesen azonos adottságokkal gazdálkodó szörényi zrinyi és a pettendi kossuth termelőszövetkezet zárszámadása. szörényben az egy szántóegységre jutó gazdálkodási eredmény 3839 forint, a szomszédos pettenden viszont mindössze 488 forint. a zrinyi termelőszövetkezet munkaegységenként 55 forintot, a kossuth termelőszövetkezet pedig csupán 15 forintot fizetett tagjainak. ~~ez~~ különbségek egyúttal a két termelőszövetkezet vezetésének és tagjaik szorgalmának különbségei is.

a bácskai termelőszövetkezetek zárszámadásai világosan utalnak arra, hogy az elmúlt év rendkívül nehéz időjárási viszonyai-val azok a közösségek tudtak eredményesen megküzdeni, ahol a hozzáértő vezetés mindig helyzetnek megfelelően tudta módosítani a terveket. az ilyen helyeken az aszály okozta károkat ki tudták egyenlíteni más forrásból származó jövedelemmel. a közös gazdaságok általában megfeleltek ezeknek a követelményeknek, s így mindent összevetve végül is elérték az év elején tervezett eredményt. nem egyedülálló a vidéken az olyan közös gazdaság, mint például a nemesnádudvari kossuth termelőszövetkezet, ahol, amellett, hogy nyolcmillió forinttal gyarapították a közös vagyont, kereken 10 forinttal magasabb volt a munkaegység értéke is az 1961. évinél. a bácskai eredményeket sokan a vidék kintű talajaival igyekeztek magyarázni. kétségtelen, hogy a homokos területen gazdálkodó termelőszövetkezetekben jobban éreztette hatását az aszály, mint a bácskában, de mint a zárszámadások bizonyítják, kellő hozzáértéssel a homokon is jó eredményeket lehetett elérni. a kecskeméti törekvés termelőszövetkezet, amely 1960-ban még a rosszak közé számított, az elmúlt aszályos évben, a tervezettnél mintegy 600.000 forint értékűvel több árut állított elő. a városföldi dózsa termelőszövetkezet is éppen az elmúlt aszályos évben szilárdította meg gazdaságát. a tavalyi bevételből több mint félmillió forintot tartalékolni is tudtak. a dunamenti közös gazdaságok az elmúlt években kiépült öntözőtelepekkel tudták eredményesen ellensúlyozni az aszályos időjárást. a hartai béke termelőszövetkezetben az öntözéses gazdálkodás eredményeként egy szántóegységre 5700 forint termelési érték jutott. /folyt.köv./

13.34/a

- 26 -

bb 42. /befejeződtek ... 2. folyt./ m

békés megye orosházi járásában 73.500 holdon 33 termelőszövetkezet gazdálkodik. a zárszámadások összesítése szerint a 33 termelőszövetkezet átlagában az egy holdra jutó termelési érték az elmúlt évben 2300 forint volt, s ebből csak terven felül 23 millió forint értékű árut adtak közfogyasztási célokra. az áruértékesítési tervek túlteljesítéséért együttesen 3.1 millió forint értékű kedvezményt kaptak az érintett termelőszövetkezetek. a vidék egyik legjobb közös gazdasága a tótkomlói viharsarok termelőszövetkezet, egymaga 4 millió forinttal teljesítette túl az áruértékesítési tervét, s ezért csak ez az egy közös gazdaság negyedmillió forint értékű állami hitelkezdményben részesült. ebben a kitűnő termelőszövetkezetben, ahol az ipari munkásokhoz hasonlóan készpénzfizetést kapnak a tagok, az évi átlagkereset több mint 6000 forinttal emelkedett a megelőző évihez viszonyítva, több, korábban a gyenge termelőszövetkezetek közé tartozó közös gazdaság emelkedett a közepesek, vagy éppen a jók színvonalára. a gádorosói dózsa termelőszövetkezetben, ahol 1961-ben még mérleghiánnyal zárták az évet, s a tagok közül származó évi jövedelme alig haladta meg a 8000 forintot, az idén az átlagos jövedelem már elérte a 13.000 forintot. /mti/

bb.43. térdigérő havas latyak borítja a rudabányai külszíni fejtéseket

vid/te/a hk

1963. február 21.

az olvadó hó és a lehullott csapadék rendkívül megnehezíti a rudabányai vasércbányászok munkáját. a külszíni fejtéseken bokáig, egyes helyeken térdig érő havas latyakban bányásszák az ércet. az utakon sokszor szünetel a szállítás. a rendkívüli időjárásban az ércbányászok megfeszített erővel dolgoznak. furják, robbantják a hegyet, homokozzák az utakat, s ha az ércet vivő dőmperek elakadnak, kézi erővel tolják ki a latyaktól. nem jobb a helyzet a mélyművelésű üzemeknél sem. a bányát és a tárolóbunkert összekötő keskeny nyomtávú vasútvonalat állandóan tisztítják a latyaktól, hogy a csillékkel késedelem nélkül üríteni tudják. fáradságos munkájuk eredménye, hogy a nehézségek ellenére naponta több mint 2300 tonna ércet termelnek. /mti/

bb.44. polietilén műanyagmáz készítését kezdték meg a tiszai vegyikombinát lakkfestégyárában

vid/te/a hk

1963. február 21.

a tiszai vegyikombinát lakkfesték- és műgyantagyárában csütörtökön új festék, a polietilén műanyagmáz készítését kezdték meg. ezt a felületvédő alapozó anyagot a műanyagipari kutató intézetben kísérletezték ki. az új festék elsősorban a szabadban elhelyezett keverőkészülékek, betonmedencék és csatornák, valamint betonszerkezetek és tetőszerkezetek védelmére alkalmas. /mti/

13.44/a

- 27 -

bb 45. időjárásjelentés

gg/m/

1963. február 21.

a meteorológiai intézet jelenti február 21-én, csütörtökön
13 órakor:

hidegebb idő, főleg délen újabb havazások

dél-skandináviából további hideg levegő áramlik közép-európa felé, reggel hamburgban mínusz 18 fok volt a hőmérséklet. országban viszont enyhébb az idő és többfelé esik az eső. hazánkban tegnap jobbára borult volt az idő és sokfelé havazott, illetőleg esett az eső. a csapadék mennyisége általában mínusz 10 milliméter alatti volt, de az esztergom, kecskemét, turkeve és sárospatak határolta területen belül 10-20, sőt borsodnádason és egerben 23, lillafüreden 29, kékestetőn pedig 34 milliméter volt. a hótakaró vastagsága a sárospatak-kiskunhalas vonaltól keletre általában 10 centiméternél kisebb, e vonaltól nyugatra azonban még mindig 10-30 centiméter, sőt a dunántul délnyugati részén helyenként 40-55 centiméter. a hóréteg vastagsága ma reggel a hegyeken a következő: a szabadsághegyen 76, dobogókőn 105, királyréten 33, galyatetőn 130, kékestetőn 146, mátraházán 87, lillafüreden 55, bánkuton 108, farkasgyepűn 56, misinatetőn 22 centiméter.

a hőmérséklet napközben az ország északi felén 0-plusz 4, a délin plusz 2-plusz 6 fokig emelkedett. ma hajnalban 0-mínusz 5 fokig hűlt le a levegő. ma koradélelőtt változó mennyiségű volt a felhőzet, az országban egy-két helyen gyenge havazással és 0 fok körüli hőmérséklettel.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke plusz 1.5 fok volt, 1.4 fokkal magasabb mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 0 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 753 milliméter, mérsékelten emelkedő irányzatú.

várható időjárás péntek estig: kissé hidegebb idő, felhőátvonulások, főképp az ország déli felében újabb havazások. élénkülő északi szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 3-mínusz 7 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 0 fok körül.

a duna vizállása csütörtökön délelőtt 11 órakor budapestnél:
222 centiméter. /mti/

13.50/a

- 28 -

embargo: csütörtökön 20.30 óráig!

bb 46. a szerkesztőségek figyelmébe! rendelkezésre bocsátjuk dobi Istvánnak, az elnöki tanács elnökének csütörtökön este a rádióban és a televízióban elhangzó beszédét. a beszéd csak elhangzás után használható fel

k tné vm sr

1963. február 21.

- vasárnap megtartjuk az országgyűlési és tanácsi választásokat. a nép mintegy százötezer jelölt kezébe ad megbízó-levelet, hogy az alkotmányban megjelölt hatáskörükben, az ország és a nemzet érdekeinek megfelelő módon vigyék előre szocialista építőmunkánkat a következő négy esztendőben.

- hazafias népfront jelöltjeinek kiválogatása széles nyilvánosság előtt, sok ezer gyűlésen, milliók részvételével történt, azzal a törekvéssel, hogy mindenütt a legalkalmasabb, a bizalomra leginkább méltónak talált embereket jelöljék, mert nyilvánvaló, hogy az új országgyűlésre és a tanácsokra nagy feladatok várnak, ehhez megfelelő emberekre lesz szükség. arra a politikára szavazunk, amelyet a magyar szocialista munkáspárt dolgozott ki és amelynek helyessége az évek folyamán már bebizonyosodott.

- engedjék meg, hogy a választások küszöbén röviden elmondhassam önöknek néhány gondolatot az ország helyzetéről, a politikáról és a szavazás jelentőségéről.

- bárhová tekintünk az országban, nagy építkezéseket, munkát, szorgalmat látunk, a munka gyarapodó eredményeit, növekedő jólétet és megnyugtató általános fejlődést. ezt a hazánkban mostanában sűrűn megforduló idegenek is észreveszik. barátaink barátsággal tesszik szavát és örömeiket fejezik ki, mások meglepett csodálkozásában bosszankodással is találkozunk, de eredményeinket most már ők is elismerik. gyakran hallani a kérdést, amit - valljuk be - néha magunknak is fel szoktunk tenni: kicsi az ország, nem sok a természeti kincse, - honnan vesszük a pénzt az építkezésekre, a milliárdos beruházásokra, olyan szociális biztosítási rendszerre, egészségügyi és kulturális intézményekre, amelyek nálunk sokkal gazdagabb országoknak, még nagyhatalmaknak is becsületére válnának.

- mondom, néha magunkat is elgondolkoztat, mennyi mindenre van pénzünk és honnan vesszük, pedig a válasz egyszerű. a nép szorgalmasan és tehetségesen végzi termelő munkáját, a munka eredményeit nem fölöslik le egyéni céljaikra nagybirtokosok, bankárok, gyárosok, kisebb és nagyobb kizsákmányoló kapitalisták, hanem a népgazdaság egész jövedelmével magunk rendelkezünk és azt az ország és a népjárára fordíthatjuk.
/folyt.köv./
13.55/a

- 29 -

fejlődik a technika, a tudomány, a tervszerűség, a szervezettség, az erők beosztása, a velük való gazdálkodás, az emberi munka minősége. évről évre növekedik a nemzeti jövedelem, és annak egyrészt beruházásokra, a másik részét közvetlenül az életszínvonal emelésére a tömegek jólétének növelésére fordítjuk.

- szocialista átalakulásunk nem ment nehézségek nélkül, de eredményei azokat is meggyőzték, akik sok régi szokásról, hagyományról nehezen mondtak le, azok értékét, jelentőségét erősen túlbecsülték. a dolgozó nép túlnyomó többsége kezdettől fogva egyetértett a kapitalizmus alapintézményeinek felszámolásával, a kizsákmányolás megszüntetésével, a termelt javaknak a végzett munka szerint való elosztásával és erre épült fel az új világ, a népi hatalom. az országgyűlés és a tanácsok múlt ciklusában befejeztük a szocializmus alapjainak lerakását.

- az elmúlt négy év sok szép sikerét, örvendetes eredményét tartjuk számon. legnagyobb vállalkozásunk kétségtelenül a mezőgazdaság szocialista átszervezése volt. sokan vakmerő kísérletnek gondolták, de bebizonyosodott, hogy politikai és gazdasági feltételei megvoltak, hiba lett volna tehát halogatni. a parasztság nagy többségének teljes egyetértésével, a munkásság és az értelmiség közreműködésével szerveztük meg a szövetkezeteket, s azok a tavalyi nagy aszályos időben is igen jól helytálltak a termelőmunkában. és ha még vannak is támogatásra szoruló szövetkezeteink, ezeknek a száma már igen kevés és nyugodtan elmondhatjuk, hogy az átszervezés sikerült, s a termelőszövetkezetekre támaszkodva hozzáfoghatunk a következő nagy feladat megoldásához: világszínvonalra kell emelnünk egész mezőgazdasági termelésünket.

- az utóbbi évek nagy sikereinek alapja és forrása a magyar szocialista munkáspárt politikája, a nép bizalma a párt iránt és a hazafias népfrontban kifejeződő nemzeti egység.

a bizalmat nem megalkuvások szülték, hanem bátorság, tisztesség, őszinte, nyílt beszéd és becsületes munka. a párt leszámolt a múlt hibáival, a törvénytelenégeket törekedett az emberi lehetőségek határáig jóvátenni, s következetesen, félreérthetetlen élvhűséggel haladt előre a szocialista uton. rendszerré vált a tömegekkel való állandó tanácskozás, a politika a nyilvánosság előtt zajlott, midannyan osztoztunk a gondokban éppen úgy, mint a sikerek örömeiben. /folyt.köv./

kk

a nép részleteiben is ismeri a célokat és feladatokat, érzi a belső nyugalom, biztonság és békés alkotó munka örömét, saját helyzete alakulásában, környezete és az ország életében látja a munka hasznát és értelmét. a munkás-paraszt szövetség mélyebb értelmet nyert. az értelmiség érzi megbecsülését és méltó helyet foglal el társadalmunkban. az osztályhatárok lassan elmosódnak, az ellentétek eltűnnek közéletünkben. a munka, a tehetség, a képességek adnak rangot és tekintélyt, a munka ilyen megbecsülése az élet minden területén motorja lesz a fejlődésnek. a párt bizalommal fordult az egész néphez, s a bizalom megérdemelt viszonzásra talált. a nemzeti egység végre, történelmünk során először, igazi értelmet talált és mind gazdagabb lesz szocialista tartalomban. az ország gyarapodik, gazdagodik, s az egész nép osztozik a munka gyümölcsein. évről évre szebb, gazdagabb az aratás, több a részese és osztalék a végzett munka szerint.

- belső sikereink alapja az egység, a bizalom, a nyugodt, biztonságos élet, a jó munka, a nemzeti összefogás a szocialista célok szolgálatában. az ország nemzetközi helyzete is megnyugtató. a szocialista táborban élvezzük barátaink bizalmát, megvan a szilárd helyünk, a megbecsülésünk. de a tábor határain túl is mind nagyobb az érdeklődés eredményeink iránt, s növekedik az ország tekintélye. bár a nemzetközi politika sűrűn fellobbanó feszültségei bennünket is érintenek, tudjuk, hogy a szovjetunió éberem őrködik az emberiség biztonságán, megvan az anyagi ereje, gazdasági és erkölcsi tekintélye, katonai hatalma a békés egymás mellett élés politikájának érvényre juttatásához és fenntartásához. a szovjetunió hűséges szövetségesei vagyunk, a szovjet hatalom és a szocialista tábor a mi függetlenségünknek, szabadságunknak is őre, további békés életünk biztosítója.

- a választás minden ország életében jelentős politikai esemény. a hazafias népfront jelöltjei az elmúlt napokban gyűléseken, látogatásokon és találkozásokon, a választások fontosságához méltó részletességgel foglalkoztak a problémáinkkal, az országos és helyi eredményekkel és feladatokkal. én itt részletekbe nem mélyedtem, csak nagy vonalakban mondtam el néhány gondolatot az ország helyzetéről. a fejlődésben elért sikerek az egész nemzet erőfeszítéseinek eredményei. az ország helyzetének örvendetes alakulása annak a politikának, annak a párt és államvezetésnek az eredménye, amely létrehozta, rendszerbe foglalta, ébrentartotta és ösztönözte ezeket az erőfeszítéseket. mostani helyzetünk a további fejlődés alapja és biztosítója. a következő négy év munkájában nagy feladatok várnak a népre, s alkotmányos választott testületeinkre, a tehetséges fiatalokkal, nőekkel, kitűnő szakemberekkel felfrissített tanácsokra és az országgyűlésre.

/folyt.köv./
14.10/a

kk

/bb 46. dobi istván.....3.folyt./vm

- eredményeink és jövőnk ragyogó kilátásai köteleznek mindannyiunkat, hogy vasárnap járuljunk az urnák elé, szavazatainkkal hagyjuk jóvá a politikát, amelynek eredményeit az egész ország fejlődésében látjuk. adjunk felhatalmazást a politika folytatására, válasszuk meg a hazafias népfront jelöltjeit, tegyük a választásokat a nemzeti egység emlékeztető nagy ünnepévé./mti/

bb 47. csütörtökön a négyszázadik üdülőcsoport érkezett a lilla-füredi palota szállóba

vid te vm ki

1963. február 21.

a felszabadulás után szot üdülővé átalakított lillafüredi palota szállóba csütörtökön érkezett meg a 400. üdülőcsoport. a most érkezettekkel együtt eddig mintegy százezren töltötték szabadságukat az üdülőben. közülük, a gyors statisztika szerint, csaknem háromezer volt a nászutaspár./mti/

bb. 48 szesztilalom február 23-25 között

1/tó/ a hk

1963. február 21.

az országgyűlési képviselők és tanácsstagok választásáról szóló kormányrendelet értelmében 1963. február 23-án 12 órától február 25-én 12 óráig szesztilalom lesz. ebben az időben szeszszesített árusítani, vagy bármely más módon forgalomba hozni szigorúan tilos.

a belkereskedelmi minisztérium felhívja az élelmiszerkereskedelmi és vendéglátóipari szervek figyelmét arra, hogy a rendelkezést pontosan tartsák meg, továbbá, hogy szeszszesített a megjelölt időben még palackozott formában se árusítsanak.

a belkereskedelmi minisztérium egyidejűleg arra is felhívja a vendéglátóipari vállalatok figyelmét, hogy a lakosság zökkenőmentes ellátása érdekében a fenti időszakban a várható nagyobb vendéglátóipari ételforgalomra megfelelő módon készüljenek fel./mti/

14.30/a

- 32 -

bb 49. eredményes harc a gümőkör ellen budapesten - ülést tartott a mozgalom fővárosi társadalmi bizottsága

t hi/tm vm sr

1963. február 21.

a tbc elleni küzdelem budapesti társadalmi bizottsága csütörtökön tartotta ez évi első ülését. dr. szakkai Antal, a fővárosi tbc-gondozó intézetek igazgató főorvosa, a társadalmi bizottság titkára ismertette a gümőkör ellen egyre szélesebb társadalmi részvétellel folytatott harc eredményeit, a fővárosi egészségügyi szerveknek a betegség megelőzésére s a hatásosabb gyógyításra tett intézkedéseit.

több jellemző számadattal bizonyította az előadó, hogy a fejlett szocialista egészségügy körülményei között is mennyire fontos a gümőkör állandó „szemmel tartása”. a budapesti gondozó intézeteket például - a hosszabb időszakot felölelő statisztika szerint - évente több mint 80.000-en keresik fel különböző tüdő-és tbc-s panaszokkal. az eredményes gyógyítás, különösen pedig a megelőzés fontos feltétele, hogy az orvosi ellenőrzés ne csak az önként jelentkezőkre, hanem minden fővárosi lakosra kiterjedjen. ezt célozzák a fővárosszerte megkezdett tüdő-szűrővizsgálatok, amelyekben évről-évre növekvő számban vesz részt a lakosság. az elmúlt évben több mint 700.000 szűrést végeztek. a már felderített tbc-s betegek gondozását szolgálja a rendszeresített védőnői családlátogatás is. az elmúlt évben budapesten több mint 100.000 alkalommal keresték fel a védőnők a körzetükhöz tartozó gümőkórus betegeket, s látták el őket életmódjukra vonatkozó hasznos tanácsokkal.

a folyton javuló orvosi ellátás, a körültekintő gondozás, valamint a tbc elleni küzdelemben kiemelkedő fontosságú felvilágosító munka hatására a nyilvántartott gümőkórusos betegek száma évről-évre csökken. az elmúlt évben például budapesten öt százalékkal volt alacsonyabb az ilyen betegek száma, mint 1961-ben. az egyre hatásosabb gyógykezelést támasztja alá az is, hogy az utolsó két esztendőben a tbc-s betegek átlagos életkora négy évvel emelkedett. a gümőkörben szenvedők szociális viszonyait is kellő figyelemmel kísérik az illetékesek. az elmúlt évben 277 nyilvántartott beteget juttattak megfelelő lakáshoz, s több mint háromezernek rendkívüli segítyt folyósítottak.

a fővárosban az elmúlt évben több új intézményt állítottak a tbc-elleni küzdelem szolgálatába.
/folyt.köv./

15.20/n

-33-

le

/bb 49. eredményes.....1.folyt./vm

megkezdődött a rendelés az ötödik és a tizenkettedik kerületi tbc-gondozó intézetekben, kőbányán, angyalföldön, kispesten és a tizenkettedik kerületben szűrőállomást szereltek fel a lakosság részére. a nyolcadik kerületben, a korányi sándor utcában elkészült a bakteriológiai tenyésztési laboratórium, s ugyanitt az urológiai és nőgyógyászati tbc-s rendelések céljaira új helyiségeket állítottak be. az ideai tervek között szerepel többi között újabb szűrőállomások beindítása, továbbá röntgen-, szív-és légzésvizsgáló állomás felállítása. tervezik azt is, hogy az újonnan nyílvántartásba vett betegeknek az első családlátogatást orvosok végzik, s fokozottan felhasználják a tbc-elleni küzdelem társadalmi bizottságainak segítségét./mti/

..-

bb 53. a havas hegyekből a napsütötte tengermellékre szállítják a borsodi pecsenyebárányokat

vid/j/s ká

1963.február 21.

borsod megye északi, hegyes részén fekvő állami gazdaságoknak jelentős bevételi forrást jelent a juhtartás. a gagyvendégi, szendrői, felsőkelecsényi és más gazdaságok a hazai szükséglet ellátása és a továbbszaporításon kívül évek óta exportálnak húsvéti pecsenyebárányokat. elsősorban franciaországban és görögországban keresik és kedvelik a hegyi legelő - kön nevelt egyéves ürübárányokat. az idén a gazdaságokból összesen 6000 pecsenyebárány kerül külföldre. ebből legtöbbet, 2000 darabot a mezőmagymihályi állami gazdaságból exportálnak. a 30 - 35 kilogramm élősúlyú húsvéti bárányok első szállítmánya, 1000 ürübárány, csütörtökön indult utnak görögországba a még hóval borított felsőkelecsényi állami gazdaság legelőiről. a bárányokat a hidegre való tekintettel bélelt vagonokban szállítják./mti/

..-

15.30/n

-34-

bb 54. szombaton temetik Lajtha Lászlót

k/tné/s

sr

1963.február 21.

Lajtha László kossuth díjas zeneszerzőt, szombaton 13 órakor temetik a farkasréti temetőben./mti/

..-

bb 52. ellentámadásban a tél : az olvadás csaknem teljesen megszűnt, az özviből ,, jégsivatag,, lett - az éjszakai fagyok erősödnek

i cs/j/s ká

1963.február 21.

néhány tavaszidéző enyhe nap után a csütörtökre virradó jészaka ismét ellentámadásba lendült a tél európa-szerte. a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályára érkezett jelentések szerint a skandináviai hideg-gócból délnyugatnak hatoló sarkvidéki légtömegek elárasztották az észak-európai országokat, majd a két németországot és franciaországot, s tovább törnek a földközi tenger felé. a nyomában mindenütt visszatértek az erősebb fagyok ; párizsból csütörtökön reggel mínusz 6, londonból mínusz 18 fokot jelentettek a megfigyelők. félő, hogy az új hideghullám hamarosan elérje közép-európát is.

a változás előszeleként a csütörtökre virradó éjszaka hazánkban ismét mínusz 3-6 fokos fagyok voltak, s a korábbi enyhe napokban hullott eső, meg az olvadásból származó rengeteg hólé mindenütt jégsivataggá vált, a közlekedés a jeges utakon tovább romlott. napközben a hőmérséklet az ország nagyrészen fagypont alatt maradt, nyíregyházáról, miskolcra és sopronból havazást jelentettek. a dunántul északi területein, budapest vidékén és még az ország néhány középső területén a szép napsütést egy lesikló irányú légáramlás okozta, amely szétszórta a felhőket. ezeken a vidékeken a hó és jég ismét megolvadt, a hőmérők higánya a koradélutáni órákban plusz 3 fokig emelkedett.

a meteorológusok szerint további fordulat várható az időjárásban, de igen sok a bizonytalansági tényező. valószínű - nek látszik egyrészt az, hogy az északról lefelé hatoló hideghullám elér bennünket, s így az éjjeli fagyok tovább erősödnek, a napsütött vidékek kivételével a nappali hőmérséklet mindenütt fagypont alatt lesz, ugyanakkor a földközi-tenger térségében is megbomlott a legutóbb kialakult egyensúlyi helyzet, így lehetséges, hogy új csapadékfront csak föl a kontinensre és a nyomában a balkánon, továbbá magyarországon - elsősorban a déli megyékben - már pénteken újabb havazás kezdődik./mti/

..-

15.38/n

-35-

bb 50. hatszázötvenezer mezőgazdasági gép és berendezés a mezőgazdaságban - a termelészövetkezetek tulajdonában van a traktorpark negyven százaléka - háromnapos mezőgazdasági gépesítési tanácskozás kezdődött az akadémián

t so/gg szb ká

1963. február 21.

az agrártudományi egyesület, a tudományos akadémia és a gépipari tudományos egyesület rendezésében csütörtökön háromnapos mezőgazdasági gépesítési tanácskozás kezdődött az akadémián. petőházi gábor földművelésügyi miniszterhelyettes az agrártudományi egyesület elnöke megnyitó beszédében elmondotta, hogy a gépszerkesztők, tudományos kutatók, gyakorlati szakemberek és a szakirányításban dolgozók tanácskozása most azért rendkívüli időszerű, mert több olyan kérdést kell eldönteni, amely nagymértékben befolyásolja a mezőgazdaság gépesítésének jövőjét. a háromnapos tanácskozás referátumaiban többek között az ország traktorállományának szerkesztéről, a részlegelő gazdálkodás gépesítésének feltételeiről, a takarmányszárító üzemek eddigi eredményeiről és az állattenyésztés gépesítésének egyes kérdéseiről számolnak be. napirendre kerül a korszerű talajművelés különböző formáinak megvizsgálása is.

az első számolót fekete jános, a földművelésügyi minisztérium gépesítési főigazgatóságának vezetője tartotta. elmondotta, hogy a magyar mezőgazdaságban jelenleg 650 000 traktort, munkagépet, illetve egyéb gépi berendezést üzemeltetnek. az a tény, hogy az ország szántóterületének 96 százaléka az állami gazdaságok és a termelészövetkezetek birtokában van, lehetőséget nyújt a gépek széleskörű alkalmazására és a korszerű gazdálkodás meg is követeli az egyre fokozódó gépesítést. a termelészövetkezetek növekvő gazdasági erejét mutatja, hogy a jelenlegi traktorparknak mintegy 40 százaléka már a közös gazdaságok tulajdonában van.

a mezőgazdaság fejlődése nemcsak a gépállomány számszerű növekedésével járt együtt, hanem az összetételben is változást hozott. a kezdetben használt egyszerű izzófejű traktorok helyett ma már az erőgépek hetven százaléka diesel-rendszerű, univerzális és láncfalpas traktor. a nagyüzemi táblák, sőt helyenként a termelési tömbök kialakítása lehetőséget nyújtott a nagyobb vonóerejű erőgépek munkába állítására is és ezen a területen további jelentős fejlődés várható. a tervek szerint 1965-ig a mezőgazdaságban használt traktorok száma 53 800 lesz, ami 79 000 traktoegységnek felel majd meg. a további fejlődés főbb igényei a nagyobb teljesítmény és haladási sebesség az erőgépeknél. csökkenteni kívánják a mezőgazdaságban alkalmazott trakto-típusok számát is.

/folyt.köv./

16.05/n

36
-14-

bb 50. /hatszázötvenezer mezőgazdasági... 1. folyt./- szb

az elmúlt években a legfontosabb szántóföldi munkák gépesítése volt a fő feladat, most már egyre nagyobb figyelmet lehet fordítani a zöldség-, a gyümölcs-, a szőlőtermesztés- és az állattenyésztés egyes munkafolyamatainak gépesítésére. igen fontos, hogy ezeket az új gépláncokat úgy alakítsák ki, hogy az egyes gépek között meglegyen az összhang. szarvasmarha tenyésztésben például az itatás, a fejés és a tejkezelés gépesítése kerül először napirendre, de már most gondolnak arra, hogy a további munkafolyamatok gépesítését is előkészítsék.

a vegyi anyagok, a szelektív vegyszerek mindinkább tért hódítanak, s a következő évek gépesítési feladatainak meghatározásánál ezt is figyelembe kell venni.

feke jános végül a mezőgazdasági munkagépek vágószélességének növelésével és a gyorsművelés egyes kérdéseivel foglalkozott.

a tanácskozás első napján még két előadásra került sor. németh gábor, a kohó- és gépipari minisztérium osztályvezetője a mezőgazdasági gépipar fejlődéséről, dr. bánházi gyula, a mezőgép kísérleti intézet igazgatója a gépfejlesztéssel kapcsolatos kutatásokról számolt be. /mti/

-.-

bb 51. somogyi miklós a devecseri virágzó tsz zárszámadó közgyűlésén

vid gk szb ká

1963. február 21.

somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, veszprém megye listavezető képviselőjelöltje csütörtökön résztvett és felszólalt a devecseri virágzó tsz zárszámadó közgyűlésén. -a járási művelődési házban megtartott közgyűlésen ott volt vándor józsef, a veszprém megyei pártbizottság titkára, bíró istván, a devecseri járási pártbizottság titkára és ballók bertalan, a járási tanács vb. elnöke.

tornai endre, a tsz elnöke beszámolójában elmondotta, hogy a közös gazdaság az aszály ellenére a megelőző évhez képest tovább növelte terméseredményeit és például kukoricából 1877 mázsával, burgonyából pedig 1830 mázsával termelt többet, mint tervezték.

/folyt.köv.

16.35/n

-37-

le

bb 51. /somogyi miklós... 1. folyt./- szb

az állattenyésztés is jól jövedelmezett: a szarvasmarha-hizlalási tervet 177 százalékra, s ezen belül a sulygyarapodási előirányzatot 128 százalékra teljesítették. figyelemre méltóak a tsz önköltségszámításai is: a marhahúst különként 22.24 forint helyett 16.22 forintért állították elő, s a baromfi önköltségét 29 forintról 18 forintra csökkentették különként. az állattenyésztés összességében a tervezetthez képest 860 ezer forint többletjövedelmet adott. a virágzó tsz az elmúlt esztendőben rátért a munkaegység nélküli, teljesítményen alapuló készpénz-fizetésre. a növénytermelők általában 1300 forint körül, a fogatosok és az állattenyésztők 1500-1600 forintot kerestek havonta.

somogyi miklós a zárszámadó közgyűlés után beszélgetést folytatott a járás és a község vezetőivel./mti/

--

bb. 55. kifizették az év harmadik Lottó-főnyereményét

i/kf/sze/n/vg

1963. február 21.

az otp 5. kerületi fiókjában kifizették az év harmadik Lottó-főnyereményét annak az idősebb budapesti háziasszonynak, aki a hatodik játék héten öt találót ért el. a szerencsés asszony aki nem járult hozzá nevének közléséhez 1,965.736 forintot nyert, ebből a husz százalék nyereményilleték levonása után 1,572.589 forintot kapott kézhez. a pénz legnagyobb részét takaréka helyezte./mti/

--

bb. 56. a koreai nagykövet látogatása a magyar sajtó házában

sz/n/sr

1963. február 21.

Szon csan rjom, a koreai népi demokratikus köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete csütörtökön ellátogatott a magyar sajtó házába, ahol szakasits árpád, a muosz elnöke fogadta. a baráti találkozón részt vett gellért gábor, a muosz titkára is./mti/

--

16.47/n

-38-

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1963. február 21.

bb 57. a minisztertanács ülése

mtth szb hk

1963. február 21.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott. a kormány gazdasági bizottságának elnöke jelentést tett a gazdasági vezetés továbbfejlesztéséről hozott határozat végrehajtásának eddigi eredményeiről és tapasztalatairól. a kormány a jelentést jóváhagyólag tudomásul vette és határozatot hozott a végrehajtás további elősegítésére.

a kohó- és gépipari miniszter előterjesztést tett a számgépipar helyzetéről és a második ötéves terv időszakában történő fejlesztéséről. a minisztertanács az előterjesztést megvitatta és elfogadta.

a kossuth-díj bizottság elnöke előterjesztette a bizottság javaslatát az idei kossuth-díjak odaítélésére. a kormány a javaslatokat megvitatta és határozatot hozott.

az országos vízügyi főigazgatóság vezetője jelentést terjesztett elő a vizek tisztaságának biztosításáról szóló kormányrendelet végrehajtásáról.

a minisztertanács ezután folyó ügyeket tárgyalta.

x x x

az ipar átszervezésének eddigi tapasztalatai

az iparvállalatok átszervezéséről a kormány elé terjesztett jelentés megállapítja: a szervezeti változtatások célja az, hogy nagyobb termelő egységek kialakításával lehetővé váljék a termelőerők koncentrációja, hatékonyabban használhassák ki a gépeket, a termelő berendezéseket, növelhessék a munka termelékenységét, gyorsabban és eredményesebben emelhessék a műszaki színvonalat, fokozottabban javíthassák a termelés gazdaságosságát.

/folyt.köv./

17.00/n

-1-

bb 57. /a minisztertanács... 1. folyt./- szb

az átszervezést meghatározott terv szerint fokozatosan valósítják meg. 1963 január 1-ével a kohó- és gépipari-, a nehézipari-, a könnyűipari- és az élelmiszerügyi minisztérium területén 95 vállalatból 32-öt alakítottak, ezekkel együtt eddig összesen 290 iparvállalatot érintő átszervezésre került sor, helyettük most 116 nagyobb termelő egység működik, ezekkel egyidejűleg a kohó- és gépipar és az élelmiszeripar területén megszűnt 10 iparigazgatóság.

a jelentés az eddigi tapasztalatokat összegezve megállapítja, hogy az átszervezés eddig általánosságban rendben valósult meg. a minisztériumok a legtöbb esetben behatóan megvitatták elképzeléseiket az érintett vállalatokkal, a párt- és társadalmi szervekkel, az előkészítő munka során gazdaságossági számításokat is végeztek, csak ott került sor összevonásokra, ahol az előkészítő munka megfelelő volt és alapvető kérdések nem maradtak tisztázatlanok.

kedvező, hogy egyes helyeken már a nagyobb új vállalat létrejöttével egyidőben történtek olyan intézkedések, amelyek a termelés koncentrálását szolgálják. a könnyűiparban például az átszervezéssel párhuzamosan rendeztek termelési profilokat és átcsoportosítottak gépeket. a könnyűipar öt iparágában /a selyem-, gyapju-, ruha-, kötszövő- és rövidáruiparágban/ az átszervezés már befejeződött.

a jelentés foglalkozik a végrehajtás közben elkövetett hibákkal is. egyes esetekben a minisztériumi szervek nem vitatták meg az érdekeltekkel elképzeléseiket, a jogos ellenvetések és bírálatok ellenére is mindenáron a maguk elképzeléseit akarták érvényesíteni, vagy nem vették kellően figyelembe a vállalatok vezetőinek, dolgozóinak javaslatait. hiányosság volt az is, hogy egyes helyeken az átszervezésről az üzemek dolgozóit késedelmesen tájékoztatták.

ezek a hibák javarészt az előkészítő munka első szakaszában fordultak elő. a minisztériumok a fogyatékoságokat általában időben felismerték, igyekeztek azokon javítani, s a további munka során már hasznosították a tapasztalatokat.

a jelentés hangsúlyozza: az eddigi tapasztalatok értékelésekor figyelembe kell venni, hogy eddig általában csak olyan vállalatokat vontak össze, amelyeknél az átszervezés viszonylag egyszerű volt; a munka nehezebb része még hátra van.

/folyt.köv./

17.10/n

-2-

le

bb 57. /a minisztertanács... 2. folyt./- szb

a vállalati összevonásokat továbbra is úgy kell végrehajtani, hogy az a termelésben zavart ne okozzon, s az üzemek az átszervezés ideje alatt is pontosan teljesítsék tervfeladataikat.

a jelentés beszámol arról is, hogy az átszervezésekkel párhuzamosan előkészítő munkálatokat végeznek az irányítási módszerek tökéletesítésére is.

a kormány határozatában felhívta a minisztereket, hogy az eddiginél is gondosabban készítsék elő az átszervezéseket, körültekintően rendezzék az ezekkel együttjáró személyi kérdéseket; minden esetben vonják be a munkálatokba az illetékes állami és társadalmi szerveket, a szakembereket, s fordítsanak nagy figyelmet arra, hogy kellő időben tájékoztassák az érintett területek dolgozóit.

x x x

160 millió forint víztisztítási beruházásokra

az országos vízügyi főigazgatóság vezetőjének jelentése beszámol arról, hogy a vizek tisztaságának biztosítására három évvel ezelőtt hozott kormányrendelet megteremtette a vízszennyezés elleni eredményes védekezés feltételeit és lehetőséget nyújtott a szennyvíztisztító berendezések építésének elmaradásával keletkezett régi mulasztások fokozatos pótlására. a rendelet kimondta, hogy új gyár, üzemrész vagy intézmény szennyvíz tisztító berendezés nélkül nem létesíthető, illetve nem helyezhető üzembe, a már működő, de tisztító berendezéssel el nem látott üzemek szennyvíztisztító berendezéseit pedig mintegy 10 év alatt pótolni kell.

a rendelet hatálybalépése óta újabb vízszennyező források nem keletkeztek, 1961-62-ben az új üzemek víztisztító teleppel együtt létesültek. a korábbi években évente mintegy 40-50 millió forintot, 1962-ben viszont 148 millió forintot fordítottak víztisztítási beruházásokra. ennek köszönhető, hogy a felszíni vizek korábban évről-évre fokozódó szennyeződését lényegében sikerült megállítani, egyes vízfolyások minőségi állapotában kimutatható javulás állt be, a duna vízminősége azonban - különösen képpen a tartósan alacsony vízállások idején - romlott. az 1963. évi népgazdasági terv 160 millió forintot biztosít további víztisztítási beruházásokra.

/folyt.köv./

17.20/n

-3-

le

bb 57. /a minisztertanács... 3. folyt./- szb

a vizek tisztaságának megóvása érdekében a kgst keretében nemzetközi együttműködés alakult ki. a szovjetunióval, cseh-szlovákiával és romániával együtt a határvizeken közös vizsgálatok folynak a helyenként még jelentős szennyezések megszüntetése érdekében. a közös vizsgálatok, kutatások, tervezési módszerek, szervezeti és egyéb intézkedések mind hatékonyabban biztosítják élővizeink szennyezésektől való védelmét és minőségük további javulását.

a kormány határozatot hozott arra, hogy az eddiginél is hatékonyabb intézkedésekkel biztosítani kell a vízfolyások szennyeződésének csökkentését. /mti/

--

le

17.22/n

-4-

bb 58. lassult a kőrösök áradása, - első illetve másodfoku belvízvédelmi készültséget rendeltek el budapesten, debrecenben, szegeden és székesfehérvárott - teljes erővel dolgoznak a fővárosi csatornázási művek szivattyutelepei - csütörtök reggelre 250 villamoskocsit javítottak ki

ö sb/hjb-vid sze-lm vg

1963. február 21.

a duna és a tiszta magyar szakaszán még mindig változatlanul szilárd és mozdulatlan a jégpáncél. a nappali olvadás csupán a két folyó 30-40 centiméter vastag jégmezőinek hótakaróját apasztja. budapestnél látni ugyan kisebb nyílt vízterületet is, de ezeket a réseket nem az olvadás nyitotta, hanem a folyó vízállásának emelkedése. a kisebb folyók legnagyobb részein is áll még a jég. a dunántúlon eddig csak a sión és a kaposon töredezett össze a jégtakaró, a tiszántúlon azonban a kőrösök után megindult a jég a krasznán és a maros felső szakaszán, az aföld északi részén pedig zajlik a zagyva és a tarna felső szakasza. több helyen jégtorlasz is keletkezett a tarnán és a gyöngyös-patakon. a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság ezért elsőfoku árvízvédelmi készültséget rendelt el. a honvédség műszaki alakulatai is segítenek az akadályok elhárításában és csütörtökön délelőtt visznek és jászárokszállás között megkezdtek a jégtorlaszok robbantását.

a kőrösvidéki vízügyi igazgatóságnak mintegy 900 dolgozója másod- és harmadfoku árvízvédelmi készültségben vigyázza a kőrösök veszélyeztetett szakaszait. ujabban a tiszántúli vízügyi igazgatóság is elsőfoku árvízvédelmi készültséget rendelt el a berettyón, amelynek vize az utóbbi három nap alatt mintegy két és félméterrel emelkedett. a kutas-csatorna azonban még jobban megduzzadt, s így most már leállíthatják a torkolatnál elhelyezett vízáttemelő szivattyukat, mert újra természetes módon ömlik a berettyóba a csatorna vize. csütörtökön már lassult a kőrösök és a berettyó áradása, mert a romániai folyószakaszok vízgyűjtő területén nem hullott újabb csapadék és kissé hűvösebbre fordult az idő. a bizonytalan időjárás miatt viszont továbbra is fenn tartják az árvízvédelmi készültséget.

a hóolvadás miatt az ország több területén belvíz gyűlt össze a mélyebben fekvő szántóföldeken és legelőkn. ezért a szegedi, a székesfehérvári és a debreceni vízügyi igazgatóságok első, illetve másodfoku belvízvédelmi készültséget rendeltek el és újabb szivattyutelepeket helyeztek üzembe. a hortobágy környékén és a berettyómenti területeken - a becslések szerint - mintegy 25 000 katasztrális holdat lepett el a belvíz, de szinte óráról-órára változik a helyzet. a lakótelep-területeken is károkat okoz már a gyorsan megolvadt hó. így jászberényen zagyvarékason, karcagon és tomajmonostorán a belvízveszély miatt néhány helyen kilakoltatásokra is sor került.

/folyt.ööv./

le

17.36/n

-39-

bb 58. /lassult a kőrösök...1.folyt./-lm

budapesten a 3., a 15., a 21. és a 22. kerületben jelentkezett belvizveszély. a belvizek elvezetésére megtörténtek az intézkedések, elrendelték az elsőfoku belvizvédelmi készültséget.

az olvadás tetemes munkát okoz a fővárosi csatornázási művek dolgozóinak is. a csatornába ugyanis hatalmas mennyiségű hólé zudul, amely nagy mennyiségben sodor magával homokot, salakot, ami viszont könnyen elzárja a kisebb szelvényű csatornákat. a művek hálózatfenntartási osztályának dolgozóit - szinte kivétel nélkül - a csatornaépítésekről és javításokról a hálózat ellenőrzésére, a dugulások megszüntetésére irányították át. a délutáni órákban, amikor már erősebb az olvadás, mindegyik budapesti szivattyútelp teljes erővel dolgozik, hogy a főgyűjtők-ből a dunába emeljék át a vizet. a fővárosi köztisztasági hivatal a belső városnegyedekből elhordott hó egy részét a pesti főgyűjtőkbe „temeti”, de csak annyit, amennyi az „usztatás”, során még a gyűjtőkben elolvad. a havat ugyanis a gépek nem tudják a gyűjtők-ből a dunába átemelni. tilos azonban a lakosságnak az udvarokról, utcákról a havat a csatornába juttatni, mert az a kis szelvényekben nem olvad el és elzárja a víz útját. a fővárosi csatornázási művek majdnem minden dolgozója két műszakban dolgozik. ennek ellenére képtelen megoldani, hogy a víznyelőket mindenütt „kiszabadítsa”, a hó alól, hiszen 60 000-70 000 víznyelőt kell takarítani, mégpedig nem is egy-egy alkalommal, hanem folyamatosan. ahhoz, hogy erős olvadáskor a víz gyorsan lefolyjon, s nem keletkezzenek nagy tócsák, ne legyen latyaktenger budapesten, a házfelügyelőknek, telektulajdonosoknak az eddiginél sokkal lelkiismeretesebben kell gondoskodniuk a víznyelők takarításáról. a tapasztalatok szerint az éjszakai órákban a fagy következtében a víznyelők vasrácsai között vastag jégkéreg keletkezik. ezt leghelyesebb a reggel órákban 5-10 liter forró vízzel felolvasztani. a házfelügyelőknek és a telektulajdonosoknak tudomásul kell venniük, hogy közreműködésük nélkül a hólet gyorsan nem lehet elvezetni. sem a köztisztasági hivatal, sem pedig a csatornázási művek a víznyelők tisztítására nem tud elegendő munkaerőt beállítani. a fővárosi csatornázási művek egyébként vágja a diósárok, a szilas-patak, a rákospatak jegét, hogy a hatalmas vízgyűjtő területekről érkező vizeket zavartalanul elvezethessék a dunába, illetve a szivattyutelepekre. a belvizvédelem érdekében folyamatosan tisztítja az átereszeket is.

/folyt.köv./

17.45/ szb

-40-

bb 58. /lassult a kőrösök...2.folyt./-lm

a fővárosi köztisztasági hivatal továbbra is éjjel-nappal dolgozik. a nagy havazás után is bőségesen akad tenni-valója. csütörtökre virradó éjjel például egész éjszaka szórták az utakat, hogy a reggeli órákban megindulhasson a autóbuszforgalom. éjjel-nappal mintegy kétszáz tehergépkocsi szállítja a havat, most már nemcsak a főutvonalokról, hanem a mellékutcákból is. éppen a belvizvédelem érdekében olyan helyről is el kell hordani a havat, ahol erre máskor nem volt szükség, így például csepelen a kalamár utcából, ahol a hatalmas mennyiségű olvadó hó belvizveszélyt jelent.

az időjárás továbbra is nehezíti a fővárosi villamosvasut munkáját. mint ismeretes, a szerdai havazás sok bajt okozott. sorra mentek tönkre a villamosok motorjai, elektromos berendezései. a súlyos helyzet láttán a fővárosi villamosvasut gyorsan intézkedett. együttműködve a fővárosi köztisztasági hivatallal, csütörtökre virradó éjjel mindenütt tisztították a pályákat, elvezették a pályák épségét veszélyeztető hatalmas tócsákat. a vállalat „mozgósította”, egész szerelőgárdáját, s a három főműhelyben, továbbá a kocsiszinekben a csütörtökre virradó éjjel rendkívüli műszakban dolgoztak a motorok, elektromos berendezések javításán. a jól szervezett munka eredményeként csütörtök reggelre 250 villamoskocsit hoztak rendbe, s ezeket már forgalomba is állították. a rendkívüli éjszakai műszakban végzett jó munkának köszönhető, hogy csütörtökön már lényegesen jobb körülmények között utazhattak a budapestiek. a fővárosi autóbuszüzem is arról adhatott hírt, hogy gyorsabban haladhatnak a buszok, javultak a közlekedési lehetőségek./mti/

--

bb 59. a népfront megyei titkárainak értekezlete

k di/gk szb sr

1963. február 21.

a hazafias népfront országos tanácsának székházában csütörtökön értekezletet tartottak a népfront megyei titkárainak részvételével. harmati sándornak, a hazafias népfront országos tanácsa titkárainak előterjesztése alapján megvitatták a mozgalomnak a választással kapcsolatos tennivalóit. /mti/

--

17.51/n

-41-

bb 60. a szerkesztőségek figyelmébe!

az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk köteles jenő altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes beszédének rövidített szövegét, amely a szovjet hadsereg megalakulásának 45. évfordulója alkalmából rendezett ünnepi esten hangzik el. keretet később adunk.

köteles jenő beszéde

t vt/hné stb sr

1963. február 21.

- negyvenöt esztendővel ezelőtt az emberiség legnagyobb forradalmának védelmében született meg a felszabadult nép uttipusu fegyveres ereje, a szovjet hadsereg - kezdte beszédét az ünnepi est szónoka, majd így folytatta: - a szocialista rendszer, amelyet a szovjet hadsereg védelmez, az emberiség legszebb vágyainak megtestesülése, a haladás, az igazi humanizmus kiteljesedése. ha visszatekintünk a szovjet hadsereg harci útján, lehetetlen nem észrevenni, hogy az egyszerű szovjet katona az egész fegyveres erő, minden időben, minden harcában az igazságot képviselte, - a békét és a haladást az agresszió és a barbárság erőivel szemben. büszkék vagyunk rá, hogy dolgozó népünk sok hű fia, sok igaz magyar hazafi küzdött már a polgárháború és az intervenció éveiben, majd a második világháborúban is a szovjet hadsereg soraiban, közelebb hozva népünk felszabadulásának napját.

- és valóban, a szovjet fegyveres erők győzelmei szabadtették meg közép- és délkelet-európa népeit, - köztük a mi népünket - a fasiszta elnyomóktól, megteremtve számukra a lehetőséget, hogy megindulhassanak a társadalmi haladás útján. ma, a szovjet hadsereg napját ünnepeelve, felszabadítóinkról is emlékezünk, azokról a hős szovjet emberekről, akik vérüket ontották, életüket adták a mi szabadságunkért.

a továbbiakban visszatekintett azokra a súlyos küzdelmekre és dicső győzelmekre, amelyek - megalakulásától kezdve - a szovjet hadsereg útját jelzik. ezt követően korunk legfőbb problémájával, a béke kérdésével foglalkozott. hangoztatta: nagyot változott a világ, a háború többé nem végzettszerű sorscsapás, reális és hatalmas erők sorakoznak a háború ellen, amelyek képesek lefogni az agresszorok kezét. ma már nem csupán a béke óhaja él az emberekben, de megvan az az erő is, amely vissza tud riasztani bármilyen rendű és rangú kaladort. tisztában vagyunk azzal, hogy a háború nem azért vált elháríthatóvá, mert az imperializmus természete megváltozott, vagy agresszív körei lemondtak volna a szocialista világrendszer megsemmisítéséről. nem!

/folyt.köv./

18.30/n

-42-

bb 60. /köteles jenő.... 1. folyt./- szb

azért nincs háború, mert a béke védelmére száz- és százmilliók sorakoznak fel az egész világon, mert a történelmi fejlődés irányát meghatározó legfőbb tényező a szocialista világrendszer a maga hatalmas gazdasági és katonai erejével, mert létezik a varsói szerződés, s annak fő ereje, a szovjet hadsereg. a varsói védelmi szerződésben a szovjet haderő mellett ott sorakoznak a népi demokratikus országok fegyveres erői. a béke fegyveres védelmének ez a szövetsége elegendő erővel rendelkezik ahhoz, hogy az agresszorok százszor is meggondolják, mielőtt megtennék a végzetes lépést a háború szakadéka felé.

- erejében és jövőjében bizva a szovjetunió, a szocialista közösség országai a világ valamennyi népe számára az egyetlen ésszerű, elfogadható utat, a különböző társadalmi rendszerű államok békés együttélésének útját mutatják. a szocialista világrendszer gazdasága a maga tervszerűségével, roppant energiájával, az emberiség történetében páratlan fejlődési ütemével képes rá, hogy békés gazdasági versenyben győzze le a kapitalizmust. ugyanakkor a szocialista tábor országai tisztában vannak azzal: amíg az imperialisták folytatják a fegyverkezést, fenntartják katonai tömbjeiket és támaszpontjaikat, amíg katonailag fenyegetik országaink biztonságát és a világbékét, elutasítják az általános és teljes leszerelést, addig magas színvonalon kell tartanunk államaink fegyveres védelmét. a szocialista országok elrettentő ereje ma még nélkülözhetetlen feltétele a béke fenntartásának.

a miniszterhelyettes ezután rámutatott, hogy néphadseregünk katonái, tisztjei a néppel azonos célok védelmére állnak készen. hadseregünk minden katonája és tisztje tudja, s minden cselekedetében szem előtt tartja azt a nagy igazságot, hogy a hadsereg ereje a népben rejlik. ezért állandóan erősítjük és ápoljuk sokoldalú kapcsolatainkat a dolgozó tömegekkel, ifjúságunkkal. a magyar néphadsereg pártunk vezetése és gondoskodása eredményeként lépést tart a testvérországok, a varsói szerződés többi államának hadseregeivel, fegyvertársaival összefogva, azokkal vállalva valóban alkalmas erő szocialista hazánk védelmére.

tudatában vagyunk az összefogott erő, az egység, a nemzetköziség jelentőségének. tudjuk, ha a szovjetunióval, a szocialista tábor országaival vállalva haladunk, akkor népünk szocialista vívmányai megdönthetetlenek, hazánk függetlensége sérthetetlen. minden erőnkkel azon dolgozunk, hogy továbbmélyítsük a barátság érzését katonáink és a testvérhadseregek, elsősorban felszabadítóink, a dicsőséges szovjet hadsereg katonái között. a proletárnemzetköziség szellemének, a barátság és testvériség érzelmének ápolása, a szocialista tábor fegyveres erői egységének erősítése ma a szocializmus építését és védelmét, a béke, az emberi haladás ügyének szolgálatát jelenti, - fejezte be nagy tapssal fogadott beszédét köteles jenő honvédelmi miniszterhelyettes.

az ünnepi est második részében a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese és a magyar állami operaház balettkara adott színvonalas műsort. /mti/

18.41/n

-43-

bb 61. a szőlő- és gyümölcsstelepités helyzetéről tanácskozott a pest megyei pártbizottság

t áe/gg-lm fm

1963. február 21.

az mszmp pest megyei bizottsága cservenka ferencné első titkár elnökletével csütörtökön ülést tartott a megyei tanács székházában. a pártbizottság többek között a szőlő- és gyümölcs-termesztés fejlesztésének helyzetéről és ötéves tervfeladatairól tanácskozott a végrehajtó bizottság jelentése alapján, amelyet szakali józsef, a pártbizottság titkára terjesztett elő. a tanácskozássra több szakembert is meghívtak, közöttük dr. erdei ferencet, a magyar tudományos akadémia főtitkárát.

a pártbizottság azért tartotta szükségesnek a szőlő és gyümölcsstermesztés helyzetének megvitatását, mert ezen a téren a fejlesztési feladatok teljesítése elmaradt a tervezett ütemtől. az ötéves tervben kitűzött feladatokat - 12.593 hold szőlő és 11.661 hold gyümölcsös telepitését - lényegében a következő három évben kell megvalósítani. ez fokozott erőfeszítést követel a termelősövetkezetektől, az állami gazdaságoktól, a termelő és irányító apparátusban dolgozó valamennyi szakembertől. a párt is rendkívül fontosnak tartja a telepitési program maradéktalan teljesítését, mert a nagykiterjedésű megye megművelt területének 40 százaléka homok, amelyen csak belterjes művelés biztosíthatja a termelés eredményességét és jövedelmezőségét.

szakemberekből álló bizottságok kidolgozták a részletes telepitési tervet. a telepitéseket koncentráltan kell végrehajtani, és a nagyobb, összefüggő homokvonulatokra helyezni, első sorban nagykátá, cegléd, nagykőrös, dabas és ráckeve környékén. a tervek szerint az idén pest megyében 2 500 hold új szőlőt és 3 749 hold gyümölcsöst ültetnek s több mint 5 135 hold földet forgatnak meg. intézkednek, hogy az ehhez szükséges kéziszerszámok, gépi eszközök, műtrágya rendelkezésre álljanak. a megyében jelentős, még fel nem tárt tőzeg- és lápföldek vannak. a pártbizottság javasolja a tanácsnak, hogy készítsen tervet ezek kitermelésére. a termelés biztonsága, a termelősövetkezeti tagok anyagi érdekelttségének biztosítása érdekében a családi művelésre kiadott szőlő- és gyümölcssterületek szerződéseit további 5-10 évre meghosszabbítják. a pártszervezetek és a kommunista szakemberek széleskörű felvilágosító munkával is segítik a telepitési programok maradéktalan végrehajtását./mti/

18.49/n

-.-

-44-

le

bb 62. hogyan dolgoznak vasárnap a választási elnökségek, a választókerületi és a szavazatszedő bizottságok? - ország-szerte értekezleteken beszéltek meg a választások lebonyolításában résztvevő társadalmi munkások feladataikat

i zs/gk-lm sr

1963. február 21.

csütörtökön a községi, a városi, kerületi tanácsok végrehajtó bizottságai ország-szerte értekezleteken tájékoztatták a választások előkészítésében és lebonyolításában résztvevő társadalmi munkásokat feladataikról. vasárnap, a választások napján több mint 400 ezer társadalmi aktivista tevékenykedik majd, vesz részt a választások irányításában és ellenőrzésében.

a szavazások mindenütt reggel 7 órakor kezdődnek meg, így a szavazatszedő bizottságok tagjai már jóval 7 óra előtt elfoglalják helyüket a kijelölt szavazó helyiségekben. megegyezően ellenőrzik, hogy kellő számban rendelkezésre állnak-e a különböző nyomtatványok, űrlapok, a törvényes előírásoknak megfelelő-e a szavazó helyiségek berendezése, előkészítik a körzetük választó jogosultjainak nevét tartalmazó jegyzéket, majd levezetik a szavazásokat. munkájuk, a szavazások lezárása után sem ér véget: a bizottságok ugyanis összeszámolják a szavazatokat, megállapítják az országgyűlési választókerületi lajstromra vonatkozó szavazási eredményt, arról jegyzőkönyvet készítenek, s a jegyzőkönyvet továbbítják az illetékes választási elnökséghez. megállapítják a tanácsi választókerület szavazási eredményét is, erről választókerületenként készítenek jegyzőkönyvet, s azt az illetékes választókerületi bizottságokhoz küldik el.

a választókerületi bizottságok is szinte egész vasárnap, talpon lesznek, pontosan körvonalazott, jogszabályokban lefektetett feladataikon kívül a bizottságok tagjai saját körzetükben figyelemmel kísérik a szavazások lebonyolítását, ügyelnek a törvényes előírások szigorú betartására, a szavazások lezárása után pedig a szavazatszedő bizottságoktól beérkező jegyzőkönyv alapján megállapítják a tanácstagokra vonatkozó választás eredményét. a választókerületi bizottságok feladatkörébe tartozik egyébként az is, hogy a megválasztott tanácstagoknak átnyújtsák a megbízó levelet.

fontos és felelősségteljes feladatot látnak el a választási elnökségek is, amelyek lényegében vezetnek, irányítják a vasárnapi tanácstagi és képviselői választásokat. megbízatásuk szerint a helyi választási elnökségek működési területükön őrködnek a választások tisztaságán és törvényességén. ebben a hatáskörükben például felügyeletet gyakorolnak a választókerületi bizottságok tevékenysége felett, majd a szavazások lezárása után megállapítják, illetve összegezik a választások eredményét.
/folyt.köv./

18.55/n

-45-

le

bb 62. / hogyan dolgoznak...folyt./-lm

a fővárosi és a megyei választási elnökségek adják ki a megválasztott országgyűlési képviselőknek és pótképviselőknek a megbízó levelet is. az országos választási elnökség feladatai közé tartozik az országgyűlési képviselők és a tanácsstagok választására vonatkozó országos eredmény megállapítása és nyilvánosságra hozatala. ugyancsak az elnökség számol majd be az országgyűlés előtt a választások lefolyásáról./mti/

--

bb 63. budapestre érkezett r.k. nehru, az indiai köztársaság külügyminisztériumának főtitkára

t bc/gk-lm sr

1963. február 21.

a magyar külügyminisztérium meghívására csütörtökön néhánynapos látogatásra budapestre érkezett r.k. nehru, az indiai köztársaság külügyminisztériumának főtitkára. az indiai vendég fogadására a keleti pályaudvaron megjelent mód péter, a külügyminiszter első helyettese, erdélyi károly külügyminiszter-helyettes és a külügyminisztérium több vezető munkatársa, továbbá s.v. patel, az indiai köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.

x x x

péter jános külügyminiszter délelőtt fogadta r.k. nehru. a fogadásnál jelen volt. s.v. patel indiai nagykövet és nagy jános, a külügyminisztérium főosztályvezetője. r.k. nehru mód péternél, a külügyminiszter első helyettesénél is látogatást tett.

x x x

mód péter, a külügyminiszter első helyettes délben ebéden látta vendégül r.k. nehru.

x x x

s.v. patel, az indiai köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete este fogadást adott r.k. nehru tiszteletére. a fogadáson résztvett ilku pál művelődésügyi miniszter, péter jános külügyminiszter, incze jeno külkereskedelmi miniszter, barcs sándor, az elnöki tanács tagja, a magyar távirati iroda vezérigazgatója, továbbá a politikai, a gazdasági és a kulturális élet több képviselője. ott volt a fogadáson a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja./mti/

--

18.59/n

~~5~~
-46-

le

bb 64. figyelmetlen gyalogjáró, gondatlan vezető - súlyos közlekedési baleset

i bc/gk-lm sr

1963. február 21.

a 10. kerületi jászberényi úton albert jánosné 30 éves betanított munkás figyelmetlenül ment át az uttesten. a cf 20-18 rendszámú személygépkocsi, - amelyet may tamás 31 éves műszaki vezető gondatlanul vezetett, - elütötte az asszonyt, aki súlyosan megsérült. kórházba szállították./mti/

--

bb 65. hirtelen halál a vonaton

i bc/gk-lm sr

1963. február 21.

szerdán délután a szombathelyről a budapesti déli pályaudvarra érkező gyorsvonat egyik kocsijában hirtelen meghalt pápai géza 27 éves segédmunkás, csepregi lakos. a halálesettel kapcsolatban vizsgálat indul./mti/

--

bb 66. időjárásjelentés

hmé-lm la

1963. február 21.

a meteorológiai intézet jelenti február 21-én, csütörtökön este 19 órakor:

hidegebb idő, főleg délen havazások

várható időjárás pénteken estig: kissé hidegebb idő, felhőátvonulások, főképpen az ország déli felében újabb havazások. élénkülő északi szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 0 fok körül./mti/

--

20.11/ szb

-47-

le

bb 60. ünnepi megemlékezés a szovjet hadsereg megalakulásának 45. évfordulójáról

t vt/nmés szb la

1963. február 21.

a szovjet hadsereg megalakulásának 45. évfordulója alkalmából csütörtökön ünnepi estet rendeztek a magyar néphadsereg központi klubjának színháztermében. az ünnepi esten megjelent biszku béla, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, a politikai bizottság póttagja és a néphadsereg több más vezetője, péter jános külügyminiszter, pap jános belügyminiszter, csikesz józsefné, a budapesti pártbizottság titkára, pataki lászló, a kisz központi bizottságának titkára. részt vettek az ünnepségen a társ fegyveres testületek vezetői, továbbá politikai, kulturális és társadalmi életünk ismert személyiségei.

jelen volt az ünnepi esten g.a. gyenyiszov, a szovjetunió magyarországi nagykövete és a nagykövetség más tagjai, k.i. provalov vezérezredessel az élükön az ideiglenesen hazánkban tartózkodó szovjet csapatok parancsnokságának magasrangú képviselői, valamint a szocialista országok budapesti akkreditált katonai és légügyi attaséi.

a szovjet és a magyar himnusz elhangzása után czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter köszöntötte a megjelenteket, majd köteles jenő altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes mondott ünnepi beszédet.

/ a beszédet korábbi kiadásainkon a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátottuk./

a szovjet hadsereg ideiglenesen hazánkban tartózkodó csapatai parancsnokságának képviselőjében felszólalt az ünnepi esten sz.a. andrjusczenko altábornagy is.

az ünnepi est második részében a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese és a magyar állami operaház balettkara adott színvonalas műsort. /mti/

-.-

20.25/n

-48-

- vége -

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. utca 6-7. Telefon: 100-400, 360-100

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. február 22.

bb 1. gyakorlati kézikönyv a gyermekkönyvtárosok számára

i lv/nmé-lm sr

1963. február 22.

a fővárosi szabó ervin könyvtár gyakorlati kézikönyvet adott ki a gyermekkönyvtárosok számára. a könyvet, amelynek szerzője a.a. renkova - oroszról fordították. nálunk a gyermekkönyvtárak hálózata országsszerte még csak most van kialakulóban. könyvtárosainknak éppen ezért nincs gyakorlati tapasztalatuk, hogy miképpen foglalkozzanak a gyermekekkel. a most megjelent kézikönyv segítséget nyújt munkájukhoz.

a könyv első fejezete a gyermekkönyvtárak munkájának alapvető kérdéseivel, a gyermekkönyvtárak szerepével és a gyermekek nevelésével foglalkozik. a második fejezet az olvasás, iránítását, a gyermekek életkori adottságait, sajátosságait foglalja össze. a könyvállomány gyarapításának, tanulmányozásának és elrendezéseinek problémáit a harmadik fejezet tárgyalja. a negyedik fejezet a szak- és betűrendes katalógusokkal, az ötödik fejezet pedig a könyvmunka tervezésével, szervezésével és felszerelésével ismerteti meg az olvasót. a hatodik fejezet a módszertani kérdéseket magyarázza. /mti/

-.-

bb 2. az önkiszolgáló kereskedelem története - miért előnyös ez a módszer? - az idén több mint 400 önkiszolgáló boltot létesít az állami kereskedelem

i tó/tm-lm vg

1963. február 22.

az új kereskedelmi árusítási formák közül az önkiszolgálás bizonyult a legmegfelelőbbnek. csökkentti a kereskedelmi költségeket, de előnyös a vevőknek is. mert kedvük szerint, szabadon válogathatnak.

/folyt.köv./

- 1 -